

Rapport
2025:22

Språk i pensum og undervisning

Norsk og engelsk på bachelornivå: fysikk, historie, informatikk, sosiologi, sykepleie og økonomi

---

Vera Schwach, Torstein de Besche, Dag-Tore Nordbø Kristiansen
og Thea Virginia McConnell

Rapport
2025:22

Språk i pensum og undervisning

Norsk og engelsk på bachelornivå: fysikk, historie,
informatikk, sosiologi, sykepleie og økonomi

Vera Schwach, Torstein de Besche, Dag-Tore Nordbø Kristiansen
og Thea Virginia McConnell

Rapport	2025: 22
Utgitt av	Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Adresse	Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.
Prosjektnr.	21569
Oppdragsgiver	Språkrådet
Adresse	Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo
Fotomontasje	NIFU
ISBN	978-82-327-0749-2
ISBN	978-82-327-0750-8 (online)
ISSN	1892-2597 (online)

Copyright NIFU: CC BY 4.0

www.nifu.no

Forord

På oppdrag av Språkrådet har NIFU undersøkt språkbruk i høyere utdanning. Formålet er å dokumentere status for faktisk språksituasjon og vise utviklingslinjer over tid. Undersøkelsen gjelder språkbruk i pensum og undervisningsspråk på bachelornivå ved universiteter og høyskoler. Rapporten er en selvstendig oppfølging av en lignende kartlegging om språk i pensum som NIFU gjennomførte på oppdrag for Språkrådet i 2011.

Oppdraget er utført av Vera Schwach, Torstein de Besche, Dag-Tore Nordbø Kristiansen ved NIFU. De har samarbeidet om alle deler av prosjektet. Thea Virginia McConnell har vært studentassistent. Schwach har ledet prosjektet. NIFUs bibliotekar Joy Gabriella Davidsen har bistått. Anniken Hotvedt Sundby ved Universitetet i Sørøst Norge har kvalitetssikret rapporten.

NIFU takker alle emneansvarlige som tok seg tid til å besvare våre spørsmål.

Oslo, 10. desember 2025

Vibeke Opheim
direktør

Fredrik Piro
forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Bakgrunn og gjennomføring	11
1.1 Hva er pensum?	11
1.2 Pensum er mer enn bare pensum	12
1.3 Tidligere studier av pensumspråk.....	12
1.4 Opplegg og gjennomføring.....	13
1.4.1 Data, utvalgelse og avgrensninger	14
1.4.2 Bearbeiding av data	20
1.4.3 Om å bruke pensumlistesystemet Leganto.....	20
1.4.4 Oppsummering og rapportens oppbygging.....	22
2 Språk i pensum.....	23
2.1 Pensum på norsk og engelsk.....	23
2.1.1 Språkfordeling samlet sett.....	23
2.1.2 Fordeling på norsk og engelsk for seks fag.....	23
2.1.3 Pensum etter språk og år.....	24
2.1.4 Norske skriftspråk: bokmål og nynorsk.....	25
2.2 Pensum fordelt på teksttyper og formater.....	26
2.2.1 Teksttype og språk.....	26
2.2.2 Språk og teksttyper etter fag.....	26
2.3 Oppsummering	28
3 Språk i undervisning.....	30
3.1 Undervisningsspråk.....	30
3.1.1 Undervisningsspråk etter fag	30
3.1.2 Undervisningsspråk etter studieår	31
3.1.3 Undervisningsspråk etter studieår og fag.....	32
3.1.4 Undervisningsspråk og pensum sammenholdt.....	32
3.2 Oppsummering	35

4	Sammenligning over tid og konklusjon: norsk og engelsk i pensum og undervisning.....	36
4.1	Pensumspråk over tid, førsteåret 1999, 2010 og 2025.....	36
4.2	Slutning: Norsk og engelsk deler plassen.....	39
4.3	Anbefalinger for å styrke norsk i pensum og undervisning	40
4.3.1	Forslag	40
4.3.2	Forslag som gjelder pensumlistesystemet Leganto	41
4.3.3	Videre studier	42
	Forkortelser	44
	Referanser	45
	Vedlegg	47
	Tabelloversikt.....	65
	Figuroversikt.....	67

Sammendrag

Pensum er på norsk, men litt oftere på engelsk. 48 prosent er på norsk og 52 prosent på engelsk de to første årene av bachelorgraden. Engelskbruken øker noe fra det første til det andre studieåret. Norsk betyr bokmål, og andre språk, også de skandinaviske, er så godt som fraværende. Sammenlignet med 2010 er det mer engelsk på pensumlistene i 2025. Norsk holder stand som undervisningsspråk. I ni av ti tilfeller er undervises det på norsk, men med noe større innslag av engelsk det andre året. Fagforskjellene er store: fra sykepleie som er nærmest helt norskspråklig i pensum og undervisning, til informatikk og fysikk med mye engelsk pensum, men mest undervisning på norsk. Undersøkelse omfatter 274 emner i 23 studieprogrammer for seks fag: sykepleie, økonomi og administrasjon, historie, sosiologi, fysikk og informatikk. Datagrunnlaget er pensumlistesystemet Leganto og fra lærestedene.

Om norsk og engelsk på pensum og i undervisning

Undersøkelsen gjelder bruk av norsk og engelsk i pensum og i undervisning i høyere utdanning. Den inkluderer også bruken av andre språk og fordelingen mellom bokmål og nynorsk. Gjennomgangen gjelder bachelornivå for sykepleie, økonomi og administrasjon, historie, sosiologi, fysikk og informatikk ved et utvalg læresteder. Undersøkelsen omfatter 23 studieprogrammer med 274 emner i det første og i det andre og noen ganger tredje året. Det er 6 prosent av studieplassene på bachelornivå i Norge.

Om pensum

Pensum er her det materialet som utgjør grunnlaget for den kunnskapen, som skal gjennomgås i løpet av det første og det andre året av bachelorgraden.¹ Pensum er den kunnskapen som en student skal beherske ved eksamen. Når vi undersøker fordelingen på språk i pensum bruker vi oftest sidetall som målestokk, men i noen tilfeller antall verk.

---

¹ I noen få tilfeller har vi måttet velge emner fra tredje året, se Studieprogrammer i kapittel 1.4.1.

Litt mer engelsk enn norsk på pensum, men store fagforskjeller

Totalt sett utgjør pensum på norsk litt under halvparten av sidene, 48 prosent, og engelsk noe over halvparten, 52 prosent. Andre språk utgjør kun 0,7 prosent av pensum.

Fagforskjellene er store: Sykepleie har 98 prosent av pensumssidene sine på norsk, og er det faget med den høyeste andelen norsk i undersøkelsen. Ordnet etter norskandel, kommer økonomi og administrasjon med 68 prosent norsk. Historie har en svak overvekt av pensum på norsk med 52 prosent, mens sosiologi, fysikk og informatikk er de tre fagene som har lavest andel norsk på pensum, fra 27 til 12 prosent.

Mer engelsk pensum utover i bachelorstudiet

Bruken av pensum på norsk synker fra første til andre året av bachelorgraden samlet sett. Det første året utgjør norske sider om lag 55 prosent, mot 42 prosent i andreåret. Tilsvarende øker andelen sider på engelsk fra 45 til 57 prosent. Bruken av andre språk er gjennomgående svært lav.

Bak gjennomsnittstallene skjuler det seg fagforskjeller. Sykepleie har nesten alt pensum på norsk første og andre året. I økonomi og administrasjon stiger andelen norsk pensum fra 60 til 75 prosent, mens for informatikk øker den fra et lavt utgangspunkt, 9 prosent, til 15 prosent norsk.

I fagene fysikk, historie og sosiologi brukes det mindre norsk pensum i andre år enn i første. For fysikk synker sidetallet på norsk fra 29 til 14 prosent. På historie synker andelen sidetall på norsk fra 67 til 35 prosent, og på sosiologi fra 54 til 16 prosent.

Norsk skriftspråk er bokmål, svært sjelden nynorsk

Bokmål utgjør 96 prosent av sidetallet og nynorsk 4 prosent. Fag med en høy andel norsk pensum har også nynorsk på pensum – spesielt historie utmerker seg. Mens økonomi og administrasjon som har relativt mange norske pensumsider, har likevel ikke noe på nynorsk.

Teksttyper og formater har sammenheng med språk

Boka dominerer på pensum. Den utgjør i gjennomsnitt 77 prosent av pensumssidene. Det varierer mellom 70 og vel 90 prosent i nesten alle fag. Unntaket er sosiologi: Her fyller boka kun 50 prosent av pensumssidene. Mens førsteåret domineres av pensum i bokform og med et fåtall artikler, vokser artikkelandelen fra 3 prosent til 23 prosent i andreåret.

55 prosent av boksidene på pensum er på norsk, 43 prosent på engelsk. Gitt bokas posisjon på pensum, virker den sterkt inn på den samlede fordelingen mellom norsk og engelsk. I sykepleie, økonomi og så vidt i historie er flesteparten av boksidene på norsk, men ikke i de andre tre fagene. Fag- og forskningsartikler som utgjør 14 prosent av pensumssidene, er helst engelskspråklige, med unntak av sykepleie, der norsk stort sett er språket. Samlekategorien «annet» utgjør 9 prosent av pensum. De teksttypene og formatene som inngår i denne gruppen, har et betydelig innslag av engelsk, igjen med unntak for sykepleie.

Norsk råder som undervisningsspråk, men mer engelsk det andre året

Norsk dominerer som planlagt undervisningsspråk blant de studieprogrammene vi har undersøkt. 89 prosent av emnene er planlagt undervist på norsk og knappe 10 prosent på engelsk. I underkant av 2 prosent av emnene oppgir emneansvarlige at undervisningsspråket kan være norsk eller engelsk, eller veksle mellom dem i løpet av undervisningen. Den planlagte norskbruken synker fra 93 til 85 prosent fra det første til det andre året, mens engelskandelen øker fra 6 til 13 prosent. Andelen blandet norsk-engelsk holder seg på rundt 2 prosent.

Norskbruken varierer mellom fagene. I sykepleie planlegges all undervisning gjennomført på norsk. Verken fysikk eller sosiologi har noen emner med annonisert undervisning på engelsk det første året; mens i historie, informatikk og økonomi og administrasjon er det planlagt at 12–15 prosent av undervisningen skal foregå på engelsk. I det andre året fortsetter underviserne å bruke engelsk i samme omfang, eller det øker noe.

Norsk undervisning betyr en god del pensum på engelsk, engelsk undervisning betyr pensum på engelsk

Der undervisningsspråket er kun engelsk, er omtrent alt pensum på engelsk. Der undervisningsspråket er norsk, vil pensum ha fra en del til en betydelig del engelsk pensum. Det samme gjelder for emner med planlagt blandet undervisningsspråk.

Sammenheng mellom undervisningsspråk og språk i pensum

I sykepleie er pensum norsk og undervisningen planlagt gjennomført på norsk begge årene. I informatikk og økonomi og administrasjon holdes fordelingen av planlagt undervisningsspråk relativt stabilt, mens andel sidetall på norsk øker fra første året til andre året. Historie og sosiologi er de to fagene med størst skifte mellom første og andre år både for pensumspråk og planlagt undervisningsspråk. I begge fag skjer det en endring mot å bruke mindre norsk og mer engelsk samlet sett det andre året.

Mer engelsk pensum over tid

Fra 2010 til 2025 har norskandelen i pensum sunket samlet sett. Engelskandelen har økt. Norskandelen var 65 i 1999, 73 prosent i 2010 og har sunket til 54 prosent i 2025. Engelskandelen har økt omtrent tilsvarende. Andre språk, herunder de skandinaviske, har vært marginale på pensumlistene i så vel 2025 som i 2010 og 1999. Denne slutningen gjelder kun fem fag og førsteåret: fysikk, historie, informatikk, sosiologi og sykepleie og det første studieåret. Norsk har vært og er nærmest enerådende i sykepleie, Det samme gjelder for historie, men her har norsk trolig svekket sin posisjon. I 1999 leste historiestudentene sju-åtte av ti pensumsider på norsk, det har sunket til seks-sju sider. En tilsvarende vending oppviser sosiologi. I 1999 leste førsteårsstudentene 61 prosent av pensum på norsk, i 2010 hadde andelen steget til 77 prosent, mens har sunket til 54 prosent i 2025.

Fysikk har vært og er et fag med mer engelsk enn norsk på pensum. I 1999 var 35, den har siden 2010 vært stabil knappe 30 prosent norsk. Informatikk har vært preget av mye engelsk pensum og lite norsk. I 1999 var 21 prosent av pensum på norsk, i 2025 er det 9 prosent.

Data og metode

Undersøkelsen bygger på data fra Samordna opptak, informasjon fra lærestedenes hjemmesider, Legantos pensumlistesystem og data samlet inn gjennom kontakt med emneansvarlige og bibliotekarer. Studieoversikten fra Samordna opptak ble brukt for å velge ut studieprogrammer og læresteder for hvert av de seks fagene. Handelshøyskolen BI inngår ikke i denne oversikten – her henvendte vi oss direkte til BI. Institusjonenes egne nettsider ble benyttet for å velge ut emner og for å samle inn oppgitt undervisningsspråk for emnene. I mengde og innhold har vi tilstrebet at pensumutvalget og undervisningen i type og omfang skal ligne det en student kan møte i bachelorløpet. Vi var også opptatt av pensum til fagene som helhet, for å prøve å trekke noen linjer mellom hva fagene setter på pensum og betydningen det har for norsk fagspråk.

Data om pensum fordelt på sidetall, språk, norsk skriftspråk, teksttyper og format ble bestilt fra Sikt som gjorde uttrekk fra det digitale pensumlistesystemet Leganto. Leganto-uttrekket ga treff på 162 av 274 emner, eller en treffprosent på 59 prosent. Resten av dataene ble innhentet manuelt, og vi fikk komplette data, inkludert språkangivelse og sidetall, for 227 emner. Det tilsvarer 83 prosent av emnene i det opprinnelige utvalget.

1 Bakgrunn og gjennomføring

Bruken av norsk og engelsk i pensum og undervisning er tema for denne undersøkelsen. I den kartlegges faktisk språkbruk på bachelornivå i høyere utdanning ved å kartlegge språk i emner fra studieprogrammer i seks fag: sykepleie, økonomi og administrasjon, historie, sosiologi, fysikk og informatikk. Datagrunnlaget er pensumlistesystemet Leganto og dokumentasjon innhentet manuelt fra lærestedene. Det første kapittelet innrammer undersøkelsen, dens kontekst og gjennomføring.

1.1 Hva er pensum?

Grunnbetydningen av pensum er en oppgave som skal løses i løpet av en bestemt tid. Pensum kommer fra latin og er perfektum partisipp av verbet *pendere* som betyr å veie. Opprinnelig betød pensum den mengden oppveid ull som romerske slaver skulle spinne, som et dagsverk. I dagens norsk brukes pensum helst i betydningen materiale som utgjør grunnlag for å lære og danne kunnskap i utdanningsløp. Det dreier seg da om materiale som blir gjennomgått i løpet av en viss periode, og/eller den kunnskapen en student skal beherske ved eksamen.

Pensum er en innarbeidet, allment kjent term og brukes i denne undersøkelsen. Ved universiteter og høyskoler brukes også betegnelsen (studie)litteratur. Litteratur er per definisjon en samlebetegnelse for alle typer tekster (også muntlige), men brukes særlig om skriftlige tekster. Lærestoff, læremiddel og læringsressurs er andre begreper som brukes i utdanningsforskning og i fagforvaltningen.²

Tradisjonelt bestod pensum i mange fag, men langt fra alle, av ulike typer *teksttyper*, gjerne trykte tekster på papir: Det omfatter bøker som monografier og antologier foruten andre teksttyper som kompendier, artikler, rapporter og øvrige typer trykte, skriftlige dokumenter. Spesielt siden tusenårsskiftet har digital teknologi gjort sitt inntog. Pensum kan nå inkludere både tekster trykt på papir og i digital form. *Format* er uttrykksformen i pensum: de kan for eksempel være skrevne tekster, grafiske fremstillinger, illustrasjoner, lydmedium og videoer.

---

² Se Sundby mfl. (2025), s. 17–21.

1.2 Pensum er mer enn bare pensum

Pensum handler om mer enn å lese, tilegne seg og lære. Det handler om utdanningspolitikk og språkpolitikk. Norsk skal være et samfunnsbærende språk. Norsk skal kunne brukes på samfunnsområder og i alle deler av samfunnslivet i Norge. Det er fastslått i første paragraf i Loven om språk fra 2022 (språklova). Her står det:

Føremålet med lova er å styrkje norsk språk, slik at det blir sikra som eit samfunnsberande språk som skal kunne nyttast på alle samfunnsområde og i alle delar av samfunnslivet i Noreg. Lova skal fremje likestilling mellom bokmål og nynorsk og sikre vern og status for dei språka som staten har ansvar for.³

Universiteter og høyskoler har et lovfestet ansvar for å bidra til at norsk er og forblir et samfunnsbærende språk. I paragraf 2-3 av Universitets- og høyskoleloven heter det: «Universiteter og høyskoler skal bruke, utvikle og styrke norsk fagspråk, både bokmål og nynorsk».⁴

En antakelse er at endringer i samlet språkbruk skjer gjennom en rekke, enkeltstående språkvalg. Spørsmålet er om de mange enkeltvalgene, sammen med tilstedeværelsen eller fraværet av språkbevissthet og språkstrategier på institusjonelt nivå virker i favør av norsk, eller om enkeltvalgene svekker norsk som fullverdig språk i høyere utdanning. Et tilgrensende spørsmål er hvilken betydning og virkning språklova og universitets- og høyskoleloven har i daglig praksis.

Omtrent 308 000 studenter er i høyere utdanning i Norge og utgjør en stor og viktig gruppe for å vedlikeholde og utvikle norsk som et samfunnsbærende språk i dag og fremover.⁵ Et fullverdig norsk fagspråk inngår som en viktig del av målet om å bevare norsk som et språk som kan brukes i alle deler av samfunnslivet, i akademia, øvrig arbeidsliv, i fagoffentligheter og i kunnskapsallmenningen. For å kunne ivareta samfunnsbehov i bred forstand og språkpolitiske mål er det essensielt at studenter møter norsk fagspråk i pensum og undervisning. Derfor undersøkes faktisk språkbruk i høyere utdanning, her med vekt på de tidlige årene i studieløpet, på bachelornivå.

1.3 Tidligere studier av pensumspråk

Siden 1980-tallet har engelsk vunnet større innpass i forskning og høyere utdanning i Norge som i andre land. Et overordnet spørsmål å svare på i studier av

---

³ [Lov om språk \(språklova\) - Lovdata](#)

⁴ [Lov om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) - Lovdata](#)

⁵ [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH](#)

språkbruk og -valg, har vært, om engelsk supplerer og/eller erstatter norsk språk i høyere utdanning.

NIFU har siden 1998 kartlagt språksituasjonen i academia, spesielt høyere utdanning, og har utviklet målestokker for å dokumentere den faktiske situasjonen og belyse forandringer over tid. Studiene har omfattet en rekke språkbruksaktiviteter, språkbrukere og fag, blant annet studieprogrammer på bachelor- og masternivå, masteroppgaver, pensum og undervisningsspråk.⁶

1.4 Opplegg og gjennomføring

Pensum og undervisning er viktige indikatorer på faktisk språkbruk og -valg i høyere utdanning. Blikket er særlig rettet mot fordelingen mellom norsk og engelsk, men også bruk av bokmål og nynorsk og andre språk.

Fag og studieprogrammer

Vi kartlegger faktisk språkbruk i pensum og undervisning på bachelornivå i seks fag: sykepleie, økonomi og administrasjon, historie, sosiologi, fysikk og informatikk. De seks fagene er valgt av fire forskjellige grunner: Den ene grunnen er at de fleste av fagene i utvalget har et høyt antall studieplasser på nasjonalt nivå, altså får språket i pensum og i undervisning betydning for mange bachelorstudenter. Den andre grunnen er at de seks fagene er disipliner med studieprogrammer som vi antar forblir rimelig konstante over tid. Den tredje grunnen er å velge fag som vi antar har ulike tradisjoner for å ta i bruk norsk, engelsk og eventuelt andre språk i pensum og undervisning. Den fjerde grunnen er muligheten til å belyse endringer i språkbruk over tid. Økonomi og administrasjon er nytt i 2025, mens vi har data om språk i pensum fra 2010 (og noe fra 1999) for sykepleie, historie, (sosiologi), fysikk og informatikk (se kapittel 4.1).

Studien inkluderer 3 797⁷ tilbudte studieplasser av totalt 64 086 nye studieplasser, eller 6 prosent av alle nye studieplasser på bachelornivå i Norge høsten 2024.⁸ Vi ser på språkbruk i det pensum og den undervisningen studenter kan møte i seks fag, men antar at resultatene også er en indikasjon på språksituasjonen i høyere utdanning mer generelt. Kartleggingen omfatter 23 studieprogrammer i fagene: sykepleie, økonomi og administrasjon, historie, sosiologi, fysikk og informatikk ved et utvalg læresteder.

---

⁶ Dahl (1998); Hatlevik og Norgård (2001); Brandt og Schwach (2005); Schwach (2009a); Schwach (2009b); Schwach og Dalseng (2011); Schwach, Brandt og Dalseng (2012); Schwach og Mæsel (2013); Schwach og Elken (2018).

⁷ Økonomi og administrasjon ved BI er ikke med i dette tallet. Det er et privat lærested og inngår ikke i totaltallene.

⁸ 135 000 bachelorstudenter er registrert i Norge i 2025. [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH](#)

Fag og pensum

I mengde og innhold har vi tilstrebet et realistisk pensumutvalg; et mål var å velge ut emner slik at antall studiepoeng summeres til 60 per år. Vi var også opptatt av fagene som helhet, for å prøve å trekke noen linjer mellom hva fagene setter på pensum og betydningen det har for norsk fagspråk. Det er derfor, når vi måtte velge, at vi har valgt emner som er sentrale for faget (se Valg av emner). Dette øker også sannsynligheten for at resultatene våre er generaliserbare innad i fag: for eksempel, selv om vi ikke dekker alle studieprogrammer i sosiologi, så har vi med de mest sentrale temaene innenfor sosiologi i første og andre år i kartleggingen, og disse temaene er dermed mest sannsynlig også inkludert i andre studieprogrammer for sosiologi som ikke er med i undersøkelsen. Når det er sagt er det fortsatt en viss usikkerhet, for selv om det er samme tema mellom studieprogrammer vet vi ikke om de benytter seg av samme pensum.

1.4.1 Data, utvelgelse og avgrensninger

Undersøkelsen bygger på data fra Samordna opptak og informasjon fra lærestedenes hjemmesider, Legantos pensumlistesystem og dokumentasjon samlet inn gjennom kontakt med emneansvarlige og bibliotekarer. Studieoversikten fra Samordna opptak ble brukt for å velge ut studieprogrammer og læresteder for hvert av de seks fagene.⁹ Samordna opptak opplyser om antall planlagte studieplasser for de forskjellige studieprogrammene. Vi har brukt den mest oppdaterte oversikten fra 2024, og valgt ut de studieprogrammene som dekker flest studieplasser innad i de 6 fagene.

BI står for en betydelig andel av samtlige studieplasser innen bachelor i økonomi og administrasjon, men inngår ikke i oversikten fra Samordna opptak. BI planlegger ikke for et bestemt antall studenter, men har de tre siste årene tatt opp mellom 1000 og 1300 nye studenter til bachelor i økonomi og administrasjon, og er dermed med i undersøkelsen som en av de største institusjonene for økonomi og administrasjon telt i antall studieplasser. Tallet gjelder samlet sett for alle BIs fire studiesteder: Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger.¹⁰

Studieprogrammer

I tillegg til antall planlagte studieplasser, har vi også lagt vekt på programmer som ikke endres vesentlig i innhold fra et år til et annet. Vi har også foretrukket programmer med oppstart på høsten, heltidsstudier og programmer der emnene gjennomføres med fysisk oppmøte.

---

⁹ https://hkdir.quarto.pub/samordna-opptak-statistikk-hovedopptak-2025/X_grunndata_uhg.html

¹⁰ Tallene er innhentet fra BIs studentadministrasjon via epost.

I hvert studieprogram har vi forsøkt å velge ut et sett med emner som gjør at man i mengde og innhold får et realistisk pensumutvalg, altså at utvalget og undervisningen ligner på det som en student kan møte de to første årene (eventuelt tredje året, se nedenfor) av en bachelorgrad i de seks undersøkte fagene. I tillegg har vi for det første året, så langt det har vært praktisk mulig, valgt de samme studieprogrammene, eller tilsvarende, som dem som dannet grunnlag for NIFUs studie av språk i pensum i studieåret 2010–2011, for enkelthets skyld i videre tabeller og tekst angitt som 2010. Den omfattet fem fag: historie, sosiologi, sykepleie og informatikk. Faget økonomi og administrasjon er nytt i denne kartleggingen.

Studien retter altså blikket mot språk i pensum og undervisning primært i det første året: første og andre semester og i det andre året: tredje og fjerde semester. For studieprogrammer med praksis og utveksling i tredje og fjerde semester har vi fylt på med emner fra femte og sjette semester slik at vi til sammen har fått et antall emner for hvert fag som tilsvarer 120 studiepoeng, eller to års normert studium. Emner fra femte og sjette semester utgjør kun 3 prosent av utvalget vårt,¹¹ og for enkelthets skyld vil «andre året» heretter bli brukt til å referere til andre år og senere, altså emner som inngår i tredje, fjerde, femte eller sjette semester.

Læresteder

I hvert fag har vi, som nevnt over, foretrukket studieprogrammer av bred karakter og med flest planlagte studieplasser. Det har lagt føringer for valg av læresteder. For hvert fag har vi valgt ut tilbudte programmer ved fire universiteter og høyskoler – så lenge faget tilbys ved fire læresteder. Fysikk tilbys kun ved tre læresteder. Studieprogrammer ved både offentlige og private institusjoner inngår.

Institusjonenes nettsteder ble brukt for å velge ut emner som inngår i bachelorprogrammene. Fra nettstedene har vi hentet informasjon om emnets navn, emnekode, studiets oppbygging og om oppgitt undervisningsspråk til hvert emne.

Tabell 1.1 nedenfor er en oversikt over fag, lærested, antallet studieprogrammer og emner¹² for hvert fag og år, (for en samlet oversikt over emner, se vedleggsdel, tabell V16).

---

¹¹ 9 emner av 274.

¹² Av de 274 emnene, har vi funnet og analysert pensumlister for 227 emner (se 1.4.2).

Tabell 1.1 Fag, lærested, studieprogrammer og antall emner etter nivå

Fag	Lærested	Antall pro- grammer	Bachelor, første år antall emner	Bachelor, andre år antall emner	Antall emner for hvert fag
Sykepleie	OsloMet, UiS, LDH, VID	4	18	14	32
Økonomi og administrasjon	NHH, Oslo Met, UiS, BI	4	32	30	62
Historie	UiO, UiB, NTNU, UiT	4	17	23	40
Sosiologi	UiO, UiB, NTNU, UiT	4	21	24	45
Fysikk*	UiO, UiB, NTNU	3	20	20	40
Informatikk	UiO, NTNU, OsloMet, UiA	4	29	26	55
Totalt		23	137	137	274

* Tilbys kun ved tre læresteder.

Valg av emner

En del studieprogram som undersøkes i denne studien tilbyr en rekke valgemner, spesialisering eller fordypningsemner, noe som førte til at vi måtte vurdere hvilke av disse emnene vi skulle undersøke.¹³ På grunn av dette har vi prioritert emner etter følgende kriterier:

- Emnet står faglig nært det aktuelle faget og studieprogrammet der emnet tilbys.
- Emner med opphav og utgangspunkt i andre fag har blitt prioritert bort.
- Vi har også tatt i betraktning totalfordelingen av undervisningsspråk blant valgemnene innenfor ett fag og prioritert deretter. For eksempel om et studieprogram, der vi mangler 2 emner for å dekke nok studiepoeng, tilbød 6 valgfag: 3 med undervisningsspråk på norsk og 3 på undervisningsspråk på engelsk (en 50–50 fordeling), har vi valgt ett emne med norsk undervisningsspråk og ett emne med engelsk undervisningsspråk. Dette var for å forhindre at utvelgelsen av emner førte til en skjev fordeling i favør av ett av språkene.¹⁴

¹³ For hvert fag har vi oppgitt emnets navn, kode og studiepoeng, se tabell V16.

¹⁴ I tillegg til kriteriene for emner hadde vi noen prioritering innad for hvert fag. For fysikk har vi prioritert emner med spesialisering fysikk. For historie har vi valgt emner fra ulike historiske perioder og tematisk fordypning som antikken, middelalderen, nyere tid (1600-1850) og moderne historie etter 1850. Vi valgte også emner som har ulike tematiske tyngdepunkter fra henholdsvis politisk, sosial og økonomisk historie. For informatikk har vi prioritert programmeringsfag. For sosiologi har vi valgt emner innenfor sosiologiske kjerneområder, med færre emner innen metode. 40-grupper og utveksling er blitt byttet ut med flere valgemner. For økonomi og administrasjon har vi prioritert emner som handler om foretaksøkonomi. For sykepleier var andelen praksisemner for høy til at vi kunne oppnå 120 studiepoeng med pensumbaserte emner for fire semestre. Her har vi også måttet hente emner fra femte og sjette semester.

For å innhente data om pensumsider utprøvde vi det digitale registreringssystemet Leganto. Systemet ble stilt til rådighet via Sikt.¹⁵ Leganto er et system beregnet for studenter, undervisere og bibliotekarer, og er knyttet til søketjenesten Oria. Digitale pensumlister, legges inn og publiseres i Leganto. Slik gjøres pensum tilgjengelig på sidene for hvert studieprogram.

Hensikten med å bruke Leganto var å lette arbeidet med innhenting av pensumdata for denne undersøkelsen og mulige senere kartlegginger. Arbeidet med, og erfaringer fra innhenting, er beskrevet nedenfor. Se også kapittel 4.3.2 for forslag til å gjøre Leganto bedre egnet for pensumkartlegging. Vi brukte tre metoder for å samle inn pensumlistene. Først fikk vi Sikt til å gjøre et uttrekk for oss basert på emnekoder vi leverte til dem. Deretter søkte vi på emnesider og på det som lå med åpen tilgang i Leganto, og først etter dette henvendte vi oss til emneansvarlige og bibliotekarer, for detaljer se tabell 1.2.

Tabell 1.2 Antall pensumlister samlet inn per emne, kumulativt

Kilde til pensum	Antall emner med pensum, kumulativt
Uttrekk av Sikt fra Leganto*	162 av 274 (59 prosent)
Søk på emnesider og åpen tilgang til Leganto	214 av 274 (78 prosent)
Personlige henvendelser til emneansvarlig	246 av 274 (90 prosent)

*BI bruker ikke Leganto som pensumlistesystem.

I noen tilfeller har vi funnet fram til pensumlister ved å velge et tidligere studieår enn 2024–2025. Vi har oftest brukt pensum fra 2022–2023 eller 2023–2024, men i et fåtall tilfeller har vi måttet gå tilbake til 2020–2021. Innsamlingen av pensumlister ble avsluttet 31.10. 2025.

Av til sammen 274 pensumlister var det 28 lister vi ikke klarte å få tak i. Slik dannet 246 pensumlister utgangspunkt for videre arbeid. Av de 246 pensumlistene var det 17 lister som kun var oppført med ikke-obligatoriske/frivillig pensum og for 3 emner var listene tomme. Datagrunnlaget for undersøkelsen er dermed 227 pensumlister, eller 83 prosent av 274 lister.¹⁶

Valgfritt pensum og referanselitteratur

Materiale oppført med betegnelser som valgfritt eller ikke-obligatorisk pensum i listene er holdt utenfor denne undersøkelsen. Det er store variasjoner mellom pensumlistene om det oppgis annet stoff enn det obligatoriske og hvor mye, og om

¹⁵ Sikt er en statlig IT-leverandør som leverer nasjonale tjenester til utdanning og forskning. Målet er å sikre at alle institusjoner har tilgang til et tjenestetilbud med de verktøyene som trengs i arbeidet. [Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør](#)

¹⁶ For en mer detaljert beskrivelse av undersøkelsens dekningsgrad av pensumlister, se tabell V1 i vedlegg. Antall studiepoeng for alle emner (274) summeres opp til 2619, av disse har vi fått tilgang til pensumlister for 246 emner, som tilsvarer 2413,5 studiepoeng. Det utgjør 92 prosent av antall studiepoeng for alle emner.

det opereres med et markert skille eller ikke mellom obligatorisk og valgfritt pensum.

Å ta med valgfritt pensum ville kunne påvirke sidetallsfordelingen mellom norsk og engelsk (og eventuelt andre språk). Men: Om valgfritt pensum ikke er markert korrekt i den databasen / det andre grunnlagsmaterialet vårt, for å hente inn pensum, kan vi ikke utelukke at slikt materiale er blitt inkludert.

På samme måte er referanseverk som Norges lover, atlaser, leksikon og øvrige typer referanse-/oppslagsverk holdt utenfor. En begrunnelse er at denne typen litteratur gjerne er sidetallsrik. Å inkludere disse verktøytypene ville kunne påvirke den totale sidetallsfordelingen mellom norsk og engelsk (og eventuelt andre språk). Dessuten er det ikke meningen at studentene skal lese referanse- og oppslagsverk fra perm til perm.

Pensum i teksttyper og formater

Verk er her definert som en samlet faglig/vitenskapelig fremstilling. Det som er skriftlig tekst, omtaler vi som *teksttyper*. Det er trykte og digitale tekster som bøker – monografier, antologier, artikler, kompendier,¹⁷ rapporter og andre dokumenter. Samlet står de for 77 prosent av pensumssidene.

I dataene våre finnes det verk i ulike formater. Med *format* mener vi hvilken uttrykksform pensumressursen har: Det kan være en skriftlig tekst, men også grafisk fremstilling, illustrasjon, lydmedium eller video. Pensumlisten inkluderer 4 lydopptak og 2 videoer. Riktignok er det flere videoer innbefattet, men da i blandede kilder, som del av en nettside, til sammen 37 forekomster.

Vi deler pensum inn i tre grupper som inkluderer både teksttype og format:

- Bok som kan være hele boken, bokkapitler eller sideutdrag.
- Artikkel, som både er fagartikler og fagfellevurderte artikler.
- En «annet» kategori som består av avisartikler, rapporter, offentlig dokument, nettsider, databaser og dataprogrammer, lydopptak og video.¹⁸

Skillet mellom trykte og digitale tekster

Rent praktisk har det her vært vanskelig å trekke et klart skille mellom en pensumtekst i trykt form, festet på papir og samme type tekst i et elektronisk format, for eksempel som i et pdf-format som kan lastes ned og skrives ut. Det er derfor ikke nevnt videre i rapporten.

---

¹⁷ Det er få spor etter kategorien kompendier i pensumlistene sammenlignet med tidligere, jf. Schwach og Mæsel (2013).

¹⁸ Se tabell 2.5 for en oversikt med fordeling på de tre kategoriene.

Å telle verk og sidetall

Fordelingen mellom engelsk og norsk pensum oppgis både i verk og sidetall, men antall sider er den foretrukne målestokken og mest brukt her. Verk oppført på pensumlister har ulike omfang. Derfor er sidetall et mer presist uttrykk for omfanget av det kunnskapsstoffet en student skal tilegne seg på norsk, engelsk og andre språk.

Vi er fullt klar over at én side ikke er én side og at teksttyper leses på ulike måter og har ulik vanskelighetsgrad. Allmennfaglige tekster, teoretiske tekster og kilde-/originaltekster og litterære tekster er alle ulike sjangre. Omfanget av pensum i digitale medier som video, podkaster, nettsider er, som beskrevet nedenfor, beregnet ut fra den tiden vi antar studentene bruker på å tilegne seg innholdet.

For å bestemme sidetall brukte vi først de dataene som allerede lå inne i Leganto, informasjon vi hadde funnet på nettsiden til emnet, og informasjon fra kommunikasjon med emneansvarlig. Likevel var det 378 verk som verken hadde sidetall eller kapittel oppført som vi gikk gjennom manuelt. Etter denne gjennomgangen var det 13 verk i dataene våre vi ikke fant sidetall til. Disse er utelatt fra alle tabeller der vi bruker sidetall som målestokk.

For teksttyper og formater der det ikke er mulig å angi sidetall presist, har vi anslått og konvertert pensummengde til antall sider på følgende måter:

- For bøker der kun antall kapittel er registrert i pensum, har sidetall blitt satt til 10 sider per kapittel.
- For vitenskapelige artikler der sidetall ikke er oppgitt, har vi brukt det maksimale sidetallet (tegn med mellomrom) som tidsskriftets redaksjon oppgir i sin skriveinstruks til artikkelforfattere.
- Internettbaserte tekster uten iboende sideinndeling har blitt gitt sidetall gjennom konvertering til pdf/utskriftsformat.
- For videoer og auditivt materiale er beregnet lese-/lyttetid omregnet til sidetall: To minutters lesetid tilsvarer én bokside – 250 ord. I noen tilfeller forekommer nettsider med kombinert video/lyd og tekstlig innhold. Her har sidetall blitt regnet sammen på passende format (pdf/utskrift), mens video/lyd har blitt konvertert med forholdet beskrevet her. Det registrerte sidetallet er da summen av formatene.
- Der vi ikke har funnet pensumliste, men fått bekreftet språkfordeling på pensum av emneansvarlig, har vi skjønnsmessig stipulert med 100 sider per studiepoeng. Det har vi gjort for kun 5 emner i undersøkelsen.¹⁹

---

¹⁹ Jf. UiO, [Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner - For ansatte - Universitetet i Oslo](#): «En tommelfingerregel er at pensum normalt ikke bør overskride 1000 sider på et 10 sp. emne.»

1.4.2 Bearbeiding av data

Så langt det har latt seg gjøre, er dataene blitt bearbeidet med Python og R-skript for å gjøre dataregistreringen mer tidseffektiv. Men en god del av arbeidet har vi måttet gjøre manuelt.

Om kategorisering av verk på språk

For å estimere om verket var på engelsk eller norsk brukte vi tittelen til verket som indikator for språk. I stedet for å gå gjennom alle manuelt brukte vi `langdetect` og `langid`, to bibliotek som er tilgjengelig i Python. Om begge disse metodene kom frem til samme språk, regnet vi resultatet som sikkert, uten å gå gjennom det manuelt. I tillegg brukte vi enkle regler: Hvis tittelen inneholdt æ, ø, å, eller vanlige norske ord som «grunnleggende, kunnskap, innføring, sykepleie» så ble verket klassifisert som norsk. For å identifisere engelsk brukte vi blant annet ord som «quality, safety, education, theory, methods». Etter denne kategoriseringen hadde vi fortsatt 312 verk som ikke hadde fått noe språkangivelse.

For å estimere om verket var på nynorsk eller bokmål, brukte vi en lignende metode som beskrevet over. `Langid` ble brukt som bibliotek i Python. Ord som «ikkje, kvar, kvifor, nokon, noko, mykje, gjere, verda, framleis» ble brukt for å identifisere nynorsk, for bokmål brukte vi ord som «ikke, hver, hvorfor, noen, noe, mye, gjøre, verden, fortsatt». I tillegg hadde vi noen regler som ga oss et svakere signal på nynorsk og bokmål, og som bare ble automatisk klassifisert, dersom flere av reglene ble overholdt. For nynorsk inkluderte dette endinger på ord som «ane» og «ande», og ord som «ein, ei, eitt, eit og inga», for bokmål var endingene «ene» og «ende» og ord som «en, et, ett og ingen». Denne koden ble kjørt på alle verk som enten hadde blitt kategorisert som norsk fra før av, i tillegg til de 312 verkene som foreløpig var ukategorisert. Totalt utgjorde det 1188 verk, hvor vi fikk kategorisert 258 av dem til henholdsvis nynorsk og bokmål, mens de resterende 930 ble gått gjennom manuelt.

1.4.3 Om å bruke pensumlistesystemet Leganto

Leganto er en interessant, men så langt ufullstendig datakilde for å undersøke språkbruk i pensum. Dataene er ikke fullstendige, og ikke tilstrekkelig kvalitets-sikrete. For denne undersøkelsen måtte de suppleres med kvalitetssikring av rådata og manuelle søk. Vi merket oss særlig følgende da vi innhentet og bearbeidet rådata fra Leganto: se kulepunktliste nedenfor og kapittel 4.3.2 for forslag.

- Emnekodene som instituttene oppgir for sine emnekurs på deres nettsider og de Leganto bruker, er ikke alltid samordnet. Dette kan gjelde formatering, slik

som bruk av mellomrom eller bindestrek, samt hvordan den totale emnekode, som inkluderer tidsperioden for emnet (år, vår/høst), er formatert.

- Måten pensumdataene er ført inn i Leganto på, har vært uklare:
  - a. Leganto operer med to variabler som indikerer hva slags type det gitte verket er, nemlig primærtype og sekundærtype. For et verk kan primærtype for eksempel stå som «Physical book» og sekundærtype stå som «Book chapter», men vi fant også eksempler på at verk oppført som «Physical book» i primærtype også var oppført som «Website» eller «Electronic article» som sekundærtype, hvorav sekundærtype viste seg å oftere stemme med virkeligheten. Ettersom sekundærtype var mer presis, har vi brukt sekundærtype der det var oppført, og primærtype der sekundærtype manglet. 85 innføringer i datasettet måtte sjekkes manuelt på grunn av manglende informasjon. På grunn av denne usikkerheten i data fra Leganto, er det også noe usikkerhet i resultatene våre når det kommer til teksttyper, men omfanget på usikkerheten er vanskelig å estimere.
  - b. Det var umulig å skille mellom trykte og elektroniske verk, særlig fordi artikler eller annet kunne vært oppgitt som «Physical» i en av variablene og «Electronic» i den andre (primærtype og sekundærtype). Artikler er ofte angitt som «Physical», men det er vanskelig å se for seg at studentene vil skaffe seg fysisk tilgang til tidsskriftsartikler, og ikke gå gjennom Oria eller lignende til digitale utgaver.
- Dataene er ikke fullstendige
  - a. Innføring av bøker varierer mye fra verk til verk: noen verk er lagt inn som hel bok, med sidetall eller kapitelpresisering i en fritekstlig notatkolonne. Andre ganger er bøker lagt inn flere ganger, men med forskjellig kapitler spesifisert som pensum. Bøker er også lagt inn og spesifisert som bokutdrag, men uten å oppgi sidetall.
  - b. Språk er ikke oppgitt fullstendig i alle pensuminnføringer.
  - c. Angivelse av norsk skriftspråk (bokmål – nynorsk) har så langt ikke vært et krav, og mange verk er oppført med kun «nor» for å indikere norsk.

I praksis er det vanskelig å skille mellom obligatorisk pensum, valgfritt pensum og det som mest trolig er referanse-/oppslagsverk. Valgfritt pensum og referanselitteratur i bred forstand er derfor tatt ut i denne kartleggingen (jf. 1.4.1).

Vi har inntrykk av at en del undervisere/emneansvarlige bruker annet pensum i tillegg til det som er på den formelle pensumlisten. Det kan være power-pointer, forelesningsnotater, interaktiv nettlæring, videoer, blogger og annet.

1.4.4 Oppsummering og rapportens oppbygging

Undersøkelsen av språk i pensum og undervisning bygger på et grunnlag som er informativt, men samtidig preget av betydelig usikkerhet. Leganto gir et viktig vindu inn i hvilke verk som oppgis som pensum, men som vist ovenfor, er systemet ufullstendig, ulikt praktisert og sårbart for hvordan enkeltpersoner legger inn data. På grunn av disse begrensningene risikerer vi både over- og underrapportering av språk i pensum, og små forskjeller bør tolkes med forsiktighet.

Kapittel 2 tar for seg språk i pensum, hvor mye som er på norsk og engelsk samlet sett, men også fordelt på fag og første og andre året. I tillegg utdyper kapittel 2 omfanget av pensum på bokmål og nynorsk pensum, og ser på fordelingen mellom teksttyper og formater.

Kapittel 3 handler om planlagt undervisningsspråk i emner på bachelornivå. Her ser vi også på endringer i undervisningsspråk fra det første året til det andre året samtidig som vi ser det i sammenheng med pensumspråk.

Kapittel 4 sammenligner situasjonen i 2025, med den i 1999 og 2010. Det konkluderer og sammenfatter resultater og kommer med forslag til tiltak, anbefalinger og videre studier.

2 Språk i pensum

I dette kapittelet belyses språkfordelingen i pensum mellom norsk og engelsk og andre språk samlet sett. Vi peker på at norsk skriftspråk betyr bokmål som utgjør 96 prosent av sidene på norsk, mens nynorsk kun står for 4 prosent. Videre vises fordelingen på seks ulike fag og endringer fra første til andre studieår av bachelorgraden. Det kartlegges også hvordan pensum på norsk og engelsk pensum fordeler seg mellom ulike teksttyper og formater.

2.1 Pensum på norsk og engelsk

2.1.1 Språkfordeling samlet sett

Norsk språk deler plassen med pensum på engelsk. Pensum på norsk utgjør noe under halvparten av sidene og engelsk noe over halvparten. Sidetall på norsk utgjør 48 prosent, mens pensum på engelsk er 52 prosent. De resterende 0,7 prosent er andre språk, herav et fåtall på andre skandinaviske språk. Tabellen 2-1 nedenfor viser den totale fordelingen av pensum etter språk spesifisert som antall sider, antall verk og prosentandel sider.

Tabell 2.1 Pensum etter språk, antall og andel

<i>Språk</i>	<i>Antall sider</i>	<i>Antall verk</i>	<i>Prosentandel sider</i>
<i>Norsk</i>	165 873	1 188	47,8
<i>Engelsk</i>	178 567	1 365	51,5
<i>Andre språk</i>	2 400	42*	0,7
<i>Totalt</i>	346 840	2 595	100

* Herav 26 danske verk (1 prosent), 11 svenske verk (0,4 prosent), 3 russiske og 2 tyske verk.

2.1.2 Fordeling på norsk og engelsk for seks fag

Sykepleie har 98 prosent norske sider på pensum og er faget med den høyeste andelen norske pensumsider i undersøkelsen. Det etterfølges av økonomi og administrasjon med en norskandel på 68 prosent. Historie har en svak overvekt av pensum på norsk med 52 prosent. Deretter går andelen norsk markant nedover: sosiologi, fysikk og informatikk er de tre fagene i denne undersøkelsen med lavest

andel norsk på pensum – med henholdsvis 27 prosent, 24 og 11,5 prosent, se tabell 2.2. Tabell 2.3 gir en mer detaljert oversikt av sider og inneholder også informasjon om språk fordelt på antall og andel verk.

Tabell 2.2 Pensum etter fag og språk, sider, andel

<i>Fag</i>	Norsk andel sider	Engelsk andel sider	Andre språk andel sider	Andel
<i>Sykepleie</i>	97,8	1,4	0,8	100
<i>Økonomi og administrasjon</i>	68,1	31,9	0	100
<i>Historie</i>	51,6	47	1,4	100
<i>Sosiologi</i>	27	72	1	100
<i>Fysikk</i>	23,5	76,5	0	100
<i>Informatikk</i>	11,5	88,5	0	100

Tabell V2 i vedlegget utdyper dokumentasjonen i tabell 2.2. Den viser både pensum i fag og språk i prosent, språk fordelt på sider i antall og andel, samt verk i antall og andel.

2.1.3 Pensum etter språk og år

Samlet sett synker bruken av norsk pensum og stiger for engelsk pensum fra det første til andre året av bachelorgraden. Det første året utgjør prosentandelen av norske pensumsider 55 og avtar til 42 prosent i andre året. Andelen engelske sider øker fra 45 til 57 prosent. Dette er avrundete tall. Bruken av andre språk er lav, den endres fra 0,4 til 0,9 prosent, se tabell 2.3.

Bak gjennomsnittstallene skjuler det seg store fagforskjeller. Sykepleie har nesten alt pensum på norsk, både første og andre år. For de andre fagene er tendensen mer engelsk på pensum i andre år, men unntak for økonomi og administrasjon og informatikk. I økonomi og administrasjon synes andelen norsk pensum å stige fra 60 prosent til 75 prosent, mens i informatikk stiger andelen sidetall på norsk fra et meget lavt utgangspunkt: fra 9 prosent norsk og til 15.

I fagene fysikk, historie og sosiologi går bruken av norskspråklig pensum tydelig ned fra første til det andre året. I fysikk går sidetallet på norsk ned fra 29 til 14 prosent. Spesielt fagene historie og sosiologi har stor nedgang i norskspråklig pensum fra det første til det andre året. På historie synker andelen norske sidetall fra 67 til 35 prosent og for sosiologi fra 54 til 16 prosent, se tabell 2.3 for detaljer.

Tabell 2.3 Språk etter fag, år og språk, fordelt på sidetall, antall og andel.

<i>Fag</i>	<i>År</i>	<i>Norske sider</i>	<i>Engelske sider</i>	<i>Andre språk, sider</i>	<i>Andel norsk</i>	<i>Andel engelsk</i>	<i>Andel andre språk</i>
<i>Sykepleie</i>	<i>første år</i>	20 547	48	82	99,4	0,2	0,4
	<i>andre år og senere</i>	30 363	671	356	96,7	2,1	1,1
<i>Økonomi og administrasjon</i>	<i>første år</i>	16 271	11 016	0	59,6	40,4	0
	<i>andre år og senere</i>	24 229	7 990	0	75,2	24,8	0
<i>Historie</i>	<i>første år</i>	25 552	12 670	0	66,9	33,1	0
	<i>andre år og senere</i>	12 167	21 723	1 040	34,8	62,2	3
<i>Sosiologi</i>	<i>første år</i>	14 530	12 006	607	53,5	44,2	2,2
	<i>andre år og senere</i>	10 922	55 797	315	16,3	83,2	0,5
<i>Fysikk</i>	<i>første år</i>	5 391	13 158	0	29,1	70,9	0
	<i>andre år og senere</i>	1 387	8 850	0	13,5	86,5	0
<i>Informatikk</i>	<i>første år</i>	1 901	20 221	0	8,6	91,4	0
	<i>andre år og senere</i>	2 613	14 417	0	15,3	84,7	0
Total	første år	84 192	69 119	689	54,7	44,9	0,4
	andre år og senere	81 681	109 448	1 711	42,4	56,8	0,9

2.1.4 Norske skriftspråk: bokmål og nynorsk

Bokmål utgjør omtrent 96 prosent av sidene på norsk, mens nynorsk kun står for 4 prosent av sidetallet. Det fremgår av tabell 2.5 som viser fordelingen av bokmål og nynorsk for teksttyper i pensumlistene. Fordelingen er noenlunde ens uansett om en bruker sidetall eller verk som målestokk.

Tabell 2.4 Pensum på bokmål og nynorsk, verk, antall og andel

<i>Språk</i>	<i>Antall sider</i>	<i>Antall verk</i>	<i>Andel sider (prosent)</i>	<i>Andel verk (prosent)</i>
<i>Bokmål</i>	159 252	1 145	96,3	96,8
<i>Nynorsk</i>	6 188	38	3,7	3,2
Total	165 440	1 183	100	100

24 av verkene på nynorsk står oppført på pensumlisten i historie; der nynorsk utgjør totalt 4230 sider. 9 verk er på pensumlisten til sykepleie med totalt 1094 sider og 2 er på pensumlisten til sosiologi med totalt 459 sider.

Om vi ser tallene i sammenheng med den totale fordelingen for norsk og engelsk, er det de fagene som har størst andel norsk, som også har nynorsk på pensum – med ett unntak: økonomi og administrasjon. Dette faget har mer norsk enn engelsk på pensum, men likevel ingen verk på nynorsk.

2.2 Pensum fordelt på teksttyper og formater

Vi kartlegger teksttyper og formater for å se fordelingen mellom norsk og engelsk. *Teksttyper* inkluderer tekster i bøker og annet skriftlig materiale. Skillet mellom pensumtekster trykt på papir og samme tekst i et elektronisk format er ikke entydig. Det finnes for eksempel tekster i et digitalt format – pdf-format som lastes ned og skrives ut. *Formater* er uttrykksformer som skrevne tekster, grafiske fremstillinger, lydmedier og videoer, (jf. kapittel 1.1).

2.2.1 Teksttype og språk

Boka dominerer i pensum. Bok er her en samlebetegnelse som også inkluderer monografier og antologier. Denne teksttypen utgjør 77 prosent av sidetallet samlet sett. Fagartikler og fagfellevurderte artikler står for 14 prosent målt i sidetall. Teksttypen annet utgjør 9 prosent, se tabell 2.5.

Tabell 2.5 Pensum etter teksttyper og formater

<i>Teksttype</i>	<i>Antall sider</i>	<i>Antall verk</i>	<i>Andel sider (prosent)</i>	<i>Andel verk (prosent)</i>
<i>Bok</i>	266 429	1 521	76,8	58,6
<i>Artikkel</i>	47 679	781	13,7	30,1
<i>Annet</i>	32 732	293	9,4	11,3
Total	346 840	2 595	100	100

2.2.2 Språk og teksttyper etter fag

Boka råder i nesten alle fagene. Boksider utgjør rundt 90 prosent i sykepleie, historie og økonomi og administrasjon, henholdsvis 70 og 82 prosent i informatikk og fysikk, men kun 50 prosent i sosiologi.

Målt i sidetall utgjør ikke artikler noen stor del av pensum i fem av fagene. Unntaket er sosiologi, der artiklene står for 45 prosent av det samlede sidetallet. Det er verdt å merke seg at fysikk og informatikk har betydelige mengder pensum som her er plassert i annet-gruppen, se tabell 2.6 for detaljer.

Mengden artikler øker fra førsteåret og til det andre: Førsteåret har 88 prosent av sidetallet fra bøker og 3 prosent fra artikler, mens bøker utgjør 68 prosent og artikler 23 prosent i andreåret. Andelen sidetall for andre teksttyper holder seg noenlunde konstant rundt 9-10 prosent. Se tabell V3 i vedlegg for flere detaljer.

Tabell 2.6 Pensum etter fag, teksttype og format, verk, sidetall, antall og andel

Grad	Teksttype	Antall sider	Antall verk	Andel sider (prosent)	Andel verk (prosent)
<i>Sykepleie</i>	Bok	47 516	276	91,3	73,8
	Artikkel	476	43	0,9	11,5
	Annet	4 075	55	7,8	14,7
<i>Økonomi og administrasjon</i>	Bok	53 382	155	89,7	55,4
	Artikkel	1 945	94	3,3	33,6
	Annet	4 179	31	7	11,1
<i>Historie</i>	Bok	67 307	403	92	72,9
	Artikkel	2 320	118	3,2	21,3
	Annet	3 525	32	4,8	5,8
<i>Sosiologi</i>	Bok	47 260	559	50,2	48,8
	Artikkel	42 793	515	45,4	45
	Annet	4 124	71	4,4	6,2
<i>Fysikk</i>	Bok	23 552	61	81,8	54,5
	Artikkel	76	8	0,3	7,1
	Annet	51 58	43	17,9	38,4
<i>Informatikk</i>	Bok	274 12	67	70	51,1
	Artikkel	69	3	0,2	2,3
	Annet	116 71	61	29,8	46,6
Totalt		346 640	2 595		

Boksider utgjør, som vist i tabell 2.5, en viktig del av pensum: 77 prosent av sidetallet. I sykepleie er nærmest alle boksider på norsk, 98 prosent. I økonomi og administrasjon er 71 prosent av boksider på norsk. I historie er 53 prosent av boksider på norsk, mens tallet er 46 prosent for sosiologi. Fysikk har 25 prosent, mens informatikk har færrest boksider på norsk med 13 prosent.

Boka kan være på norsk, men nesten like ofte på engelsk. 55 prosent av boksider er norske, mens 43 prosent er engelske. I kategorien artikler som utgjør 14 prosent av det samlede sidetallet, brukes mer engelsk enn norsk: 72 prosent engelsk og 27 prosent norsk. Med unntak for sykepleie og et fåtall artikler i fysikk (76 sider), dominerer engelsk.

I kategorien annet gjør engelsk seg gjeldende, igjen med et unntak for sykepleie. Se tabell 2.7 for utfyllende dokumentasjon.

Tabell 2.7 Pensum etter fag, teksttype, sider på engelsk, norsk og andre språk, prosent

Fag	Teksttype	Norsk	Engelsk	Andre språk
<i>Sykepleie</i>	Bok	98	1,1	0,9
	Artikkel	58,6	39,1	2,3
	Annet	99,3	0,5	0,1
<i>Økonomi og administrasjon</i>	Bok	71	29	0
	Artikkel	2,8	97,2	0
	Annet	61,1	38,9	0
<i>Historie</i>	Bok	52,9	46,6	0,5
	Artikkel	28,3	71,1	0,6
	Annet	41,1	39,9	19
<i>Sosiologi</i>	Bok	45,5	52,8	1,7
	Artikkel	5,6	94,1	0,3
	Annet	37,4	62,6	0
<i>Fysikk</i>	Bok	25,1	74,9	0
	Artikkel	100	0	0
	Annet	15,3	84,7	0
<i>Informatikk</i>	Bok	13,3	86,7	0
	Artikkel	0	100	0
	Annet	7,4	92,6	0
Totalt	Bok	55,1	42,8	2,1
	Artikkel	27,2	71,7	1
	Annet	45,6	53,7	0,7

2.3 Oppsummering

Fordelingen av pensum på norsk, engelsk og andre språk, etter fag, og år er kartlagt i dette kapittelet. 48 prosent av pensumsidene er på norsk og 52 prosent på engelsk. Omfanget av pensum på andre språk, inklusive de skandinaviske, er svært liten. Det er store forskjeller mellom fagene, men også endringer i de fleste fagene fra det første til det andre året av bachelorgraden.

Sykepleie er faget med størst overvekt av norsk pensum og minst endring fra det første året til det andre året. For historie, sosiologi og fysikk ser vi en økning i engelsk fra det første til det andre året. Økonomi og administrasjon har også en økning i norsk. Mens informatikk har nesten alt pensum på engelsk både det første og det andre året.

Norsk skriftspråk betyr stort sett bokmål. 96 prosent (159 252 sider) av verkene er på bokmål og skarve 4 prosent (6 188 sider) på nynorsk. Historie er faget med mest nynorsk, mens økonomi og administrasjon som har mer norsk enn engelsk på pensum, har ingen verk på nynorsk.

Boka dominerer målt i sidetall. Gjennomsnittlig utgjør den 77 prosent av pensumsidene. Andelen varierer mellom 70 og vel 90 prosent for alle fag unntatt ett: I sosiologi fyller boksiden kun 50 prosent av pensumsidene. Generelt øker mengden artikler fra førsteåret til andreåret, fra 3 til 23 prosent. Boka er primært på norsk, men ikke sjelden på engelsk. I sykepleie og økonomi dominerer boka på

norsk, men ikke i de fire andre fagene. Fag- og forskningsartikler som utgjør 14 prosent av pensumssidene, er gjerne engelskspråklige, med unntak av dem brukt i sykepleie og et fåtall i fysikk.

Samlekategorien annet er 9 prosent. De teksttypene og formatene som inngår i kategorien, har et betydelig innslag av engelsk, igjen med unntak for sykepleie.

3 Språk i undervisning

Hvordan fordeler norsk og engelsk seg som planlagt undervisningsspråk på bachelornivå? Vi har gjennomgått planlagt undervisningsspråk for de samme emnene som vi undersøkte for språkbruk i pensum og også sett undervisnings- og pensumspråk i sammenheng.

3.1 Undervisningsspråk

Norsk dominerer som undervisningsspråk. Det er planlagt at rundt 89 prosent av emnene skal undervises på norsk og knappe 10 prosent på engelsk. I underkant av 2 prosent av emnene oppgir emneansvarlig at undervisningsspråket kan være norsk eller engelsk, eller veksle mellom dem i løpet av emnet. Vi vet ikke om språket endres underveis i semestret; en spørreundersøkelse fra 2019 indikerer at det har skjedd.²⁰ Undervisning på andre språk enn engelsk og/eller norsk har vi ikke funnet i materialet. Se tabell 3.1 nedenfor.

Tabell 3.1 Undervisningsspråk, totalt, antall og andel

Totalt antall	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk
274	243	26	5
Total andel			
100	88,7	9,5	1,8

3.1.1 Undervisningsspråk etter fag

Språkbruk fordelt på fag nyanserer overblikket i tabell 3.1. I sykepleie undervises alle emner på norsk, mens de fem andre fagene har innslag av engelsk. Se tabell 3.2 for en oversikt over antall emner per fag som er planlagt gjennomført på henholdsvis engelsk og norsk, og de som er planlagt å være på norsk og/eller engelsk språk i andeler. Tabell V10 viser de samme planlagte språkvalg i andeler.

²⁰ I en spørreundersøkelse fra 2020 svarte 27 prosent av respondentene at undervisningsspråk ble endret ved semesterstart på grunn av utvekslingsstudenter. Språkrådet, Språk i høyere utdanning 2020, [PowerPoint-presentasjon](#).

Tabell 3.2 Undervisningsspråk etter fag, andel (prosent)

Fag	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Totalt
<i>Sykepleie</i>	100	0	0	100
<i>Økonomi og administrasjon</i>	85,5	14,5	0	100
<i>Historie</i>	82,5	12,5	5	100
<i>Sosiologi</i>	91,1	6,7	2,2	100
<i>Fysikk</i>	92,5	5,0	2,5	100
<i>Informatikk</i>	85,5	12,7	1,8	100
Totalt	88,7	9,5	1,8	100

Gjennomsnittet for alle fag er, som nevnt over, 89 prosent norsk og noe under 10 prosent engelsk. Engelskinnslaget er null for sykepleie og varierer mellom 5 og 15 prosent for de øvrige fem fagene. Fysikk har planlagt at 5 prosent skal være på engelsk, mens historie, informatikk og faget økonomi og administrasjon har engelskandeler over gjennomsnittet, mellom 13 og 15 prosent. Andelen norsk-engelsk blanding er lav for alle fag.

3.1.2 Undervisningsspråk etter studieår

Norsk dominerer, men bruken av engelsk øker noe utover i bachelorprogrammet. Andelen norsk synker fra cirka 93 til 85 prosent, i antall utgjør det en forskjell på 11 emner. Tilsvarende øker engelsk fra 8 til 18 emner fra det første året til det andre året. Antall emner der språket kan være norsk og/eller engelsk øker med 1 fra første året til andre året. Se tabell 3.3 for undervisningsspråk etter studieår i antall og i vedlegg tabell V11 for det samme i andeler.

Tabell 3.3 Undervisningsspråk etter studieår, antall

Fag	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Totalt
<i>Første år</i>	127	8	2	137
<i>Andre år</i>	116	18	3	137
Antall emner	243	26	5	274

En mulig delforklaring på økningen i engelskbruk er at flere valgemner tilbys i andre året: Det er 5 valgemner i førsteåret mot 57 i andreåret.²¹ For valgemner ligger engelskandelen i undervisningsspråket på rundt 26 prosent, mens den kun er på 5 prosent for obligatoriske emner. Det er også noe mer engelsk på valgemner i andreåret, 26 prosent, enn i førsteåret, der den andelen er 20 prosent.²² En mulig forklaring til resultatene kan være at ikke-norskspråklige vitenskapelig ansatte oftere underviser på valgemner, mens institusjonene velger ansatte som behersker

²¹ Se vedlegg, tabell V4.

²² Se vedlegg, tabell V5.

norsk på innføringsemner og obligatoriske emner. En institusjons rekrutteringsstrategi for forskere kan dermed ha konsekvenser for undervisningsspråk.

3.1.3 Undervisningsspråk etter studieår og fag

Bruken av norsk og engelsk tydeliggjøres når planlagt undervisningsspråk deles inn etter studieår og fag. Sykepleie gjennomfører, som alt nevnt, all undervisning på norsk i det første og det andre året. Av de andre fagene har verken fysikk, historie eller sosiologi noen emner med planlagt undervisning på engelsk det første året.²³ I informatikk planlegges det at 14 prosent skal være på engelsk, mens for faget økonomi og administrasjon er andelen 13 prosent.

I det andre året øker andelen engelsk i tre fag: fysikk, sosiologi og historie. Fysikk har 10 prosent av undervisningen på engelsk, sosiologi har 13 prosent, mens historie har den høyeste engelskandelen med 22 prosent. I informatikk er engelskbruken omtrent som i førsteåret, eller litt lavere, 12 prosent. For økonomi og administrasjon øker den fra 13 til 17 prosent. Se tabell V6 for fordeling på emner i antall og tabell V7 for prosentvis fordeling.

Undervisningsspråk etter lærested

Fordelingen mellom planlagt bruk av norsk og engelsk i undervisningen er forholdsvis lik for fag og studieprogrammer ved de læresteder som inngår i denne undersøkelsen²⁴. Vi antar at sentrale faktorer for å bestemme undervisningsspråk er undervisnings- og forskningstradisjoner for språkbruk på studieprogramnivå og i de ulike emnene samt underviserens språkferdigheter på norsk.

Vi antar at faglige tradisjoner er viktige og tenker at språkbruken ved de ulike lærestedene langt på vei gjenspeiler det, og forklarer fordelingen mellom norsk og engelsk per lærested som vist i vedleggstabellene v8 og v9. Ved LDH og VID, som er representert med faget sykepleie i denne undersøkelsen, skjer all undervisning på norsk. Mens Universitetet i Agder, som kun er representert med informatikk, har den største engelskandelen, på innpå 36 prosent. Læresteder med flere fag og studieprogrammer inkludert, slike som Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen, har en fordeling mellom norsk og engelsk nært snittet.

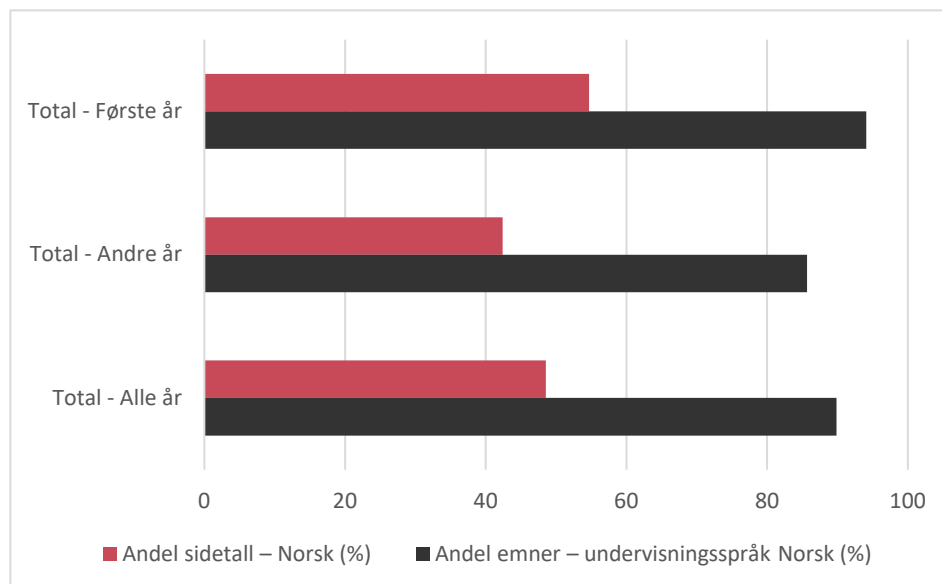
3.1.4 Undervisningsspråk og pensum sammenholdt

Hvilken sammenheng er det mellom undervisningsspråk og språk i pensum? Der undervisningsspråket er engelsk, er tilnærmet alt pensum på engelsk. Der

²³ Med et mulig unntak for historie som har et introduksjonsemne, HIST1000 ved NTNU, med 7,5 studiepoeng, der norsk og/eller engelsk oppgis som undervisningsspråk.

²⁴ Se vedlegg, tabell V8 for antall og tabell V9 for andeler

undervisningsspråket er norsk, vil innslaget av engelsk pensum være fra mindre til betydelig. I de få tilfeller der undervisningsspråket er engelsk og/eller norsk, er det også et betydelig innslag av engelskspråklig pensum: 78 prosent samlet sett.

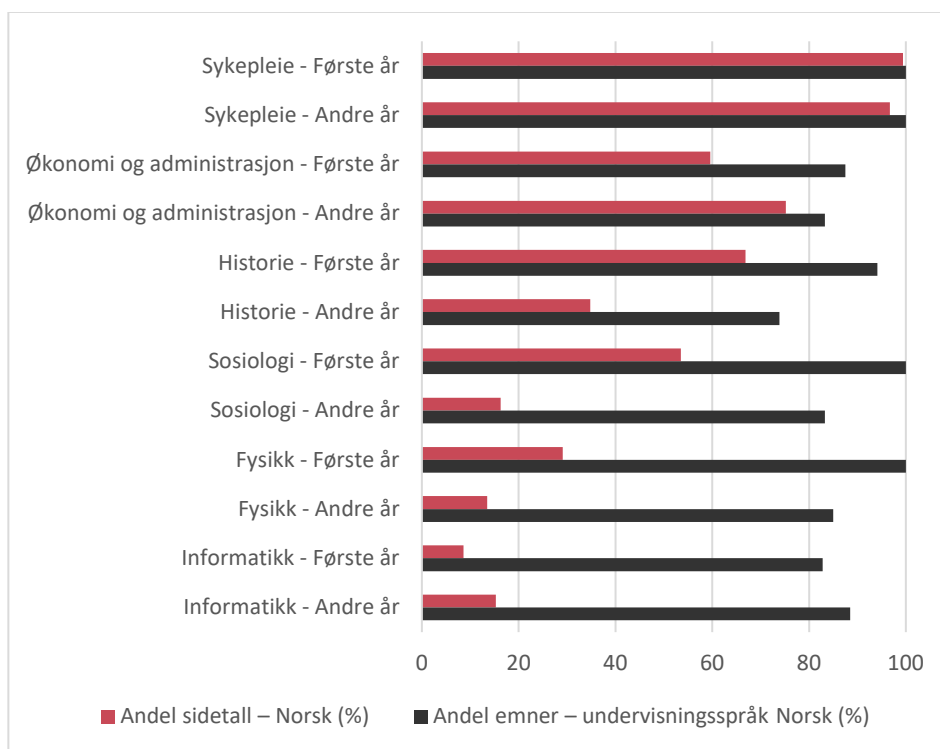
Figur 3.1 Andel norsk pensum og undervisningsspråk

Tabell 3.4 viser pensumsider på henholdsvis norsk, engelsk og andre språk fordelt på år og undervisningsspråk. Omtrent alt pensum er på engelsk om undervisningsspråket er engelsk, mens emner med norsk som undervisningsspråk har en jevnere fordeling. Andelen engelskspråklig pensum i norskunderviste fag øker fra første år til andre år, se nedenfor.

Tabell 3.4 Undervisningsspråk og pensum etter språk og år

År	Undervisningsspråk	Norsk sider	Engelsk sider	Andre språk sider	Norsk sider, andel (prosent)	Engelsk sider, andel (prosent)	Andre språk sider, andel (prosent)
Alle år	Engelsk	517	23 354	236	2,1	96,9	1
	Engelsk og/eller norsk	1 816	5 726	19	24	75,7	0,3
	Norsk	163 540	149 487	2 145	51,9	47,4	0,7
Første år	Engelsk	0	5 557	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	455	714	0	38,9	61,1	0
	Norsk	83 737	62 848	689	56,9	42,7	0,5
Andre år	Engelsk	517	17 797	236	2,8	95,9	1,3
	Engelsk og/eller norsk	1 361	5 012	19	21,3	78,4	0,3
	Norsk	79 803	86 639	1 456	47,5	51,6	0,9

I figur 3.2 ser vi andel sidetall i pensum på norsk og andel emner som undervises på norsk fordelt på fag og år.

Figur 3.2 Andel norsk pensum og undervisningsspråk etter fag og år

I sykepleie er pensum norsk og undervisningen er planlagt gjennomført på norsk begge årene. I økonomi og administrasjon holdes undervisningsspråk relativt stabilt, mens andel sidetall på norsk øker fra første året til andre året. Det samme mønsteret ser vi for informatikk. Disse to fagene er de eneste som får mer norsk på pensum fra første året til andre året.

Historie og sosiologi er de to fagene med størst skifte mellom første og andre år både for pensumspråk og planlagt undervisningsspråk. I begge fag skjer det en endring mot å bruke mindre norsk og mer engelsk samlet sett det andre året. I historie minsker andel sidetall på norsk fra 67 til 35 prosent, og i sosiologi minsker den fra 54 til 16 prosent. Fysikk har en nedgang i både antall sider på norsk og antall emner som undervises på norsk fra første året til andre året.²⁵

Noen av resultatene i figur 3.2 kan forklares ved å se det i sammenheng med tall fra tabell 3.4, som viser at når undervisningsspråket er på engelsk er for det meste alt pensum på engelsk. Når undervisningen er på norsk derimot, så er fordelingen mellom norsk og engelsk pensum mer jevn. Det synes å være en endring i det andre året særlig for historie, sosiologi og fysikk, trolig fordi flere emner undervises på engelsk det andre året.

²⁵ Flere tabeller som viser disse resultatene fullstendig kan finnes i vedlegget, v11-13.

3.2 Oppsummering

I dette kapitlet kartla vi fordelingen mellom norsk og engelsk som undervisningsspråk. Vi fant at norsk dominerer som planlagt undervisningsspråk på bachelor-nivå. Samlet sett planlegges det at 89 prosent av emnene skal undervises på norsk og knappe 10 prosent på engelsk. I underkant av 2 prosent av tilfellene oppgis det at undervisningen kan være på norsk eller engelsk, eller veksle mellom språkene.

Den planlagte bruken av engelsk øker noe utover i bachelorstudiet. Antallet emner med norsk som planlagt undervisningsspråk synker fra 127 emner det første året til 116 emner det andre året. Med andre ord: om lag 8 prosent av emnene endrer planlagt undervisningsspråk fra norsk til engelsk etter første studieår. Antallet emner med planlagt undervisning på engelsk øker fra 8 til 18 emner. Antall emner med blandet engelsk-norsk holder seg konstant og ganske lavt.

Sykepleie bruker norsk i samtlige emner i første og andre år av bachelorgraden. For de andre fagene er den planlagte engelskbruken konstant eller økende. Det første året har verken fysikk eller sosiologi noen emner med planlagt undervisning på engelsk. Informatikk og økonomi og administrasjon planlegger å gjennomføre 13–15 prosent på engelsk. I det andre året fortsetter engelskbruken omtrent på samme nivå i de to fagene. Fysikk og historie planlegger også undervisning på engelsk det andre året. Andelen varierer fra 10 til 22 prosent, den høyeste andelen finner vi i historiefaget.

Der undervisningsspråket er enspråklig engelsk, er omtrent alt pensum på engelsk. Der undervisningsspråket er norsk, vil pensum ha fra en del til en betydelig del engelsk pensum. Det samme gjelder for emner med planlagt blandet undervisningsspråk.

4 Sammenligning over tid og konklusjon: norsk og engelsk i pensum og undervisning

Undersøkelsen viser at norsk deler plass med engelsk spesielt i pensum, men også noe i undervisningen. Andre språk enn norsk og engelsk er nærmest fraværende på bachelornivå. Over tid har det trolig skjedd en drift mot engelsk. Det er slutningen når språk i pensum i 2025 sammenholdes med kartlegginger fra 2010 og 1999. Kapittelet avslutter med forslag til tiltak, anbefalinger og videre studier.

4.1 Pensumspråk over tid, førsteåret 1999, 2010 og 2025.

Språkfordelingen i pensum sammenholdes over tid for *fem* av de seks fagene som inngår i denne 2025-undersøkelsen: De fem fagene er sykepleie, historie, sosiologi, fysikk og informatikk. Sammenligningen gjelder kun det *første året* av bachelorstudiet.²⁶ Vi har pensumdata for disse fagene fra kartlegginger som NIFU gjorde i 1999–2000 og 2010–2011. For enkelthets skyld benevnes de 1999 og 2010. I 1999 var studieordningen med grunnfag en annen enn studieprogrammer som fører fra, til dagens bachelorgrad, så resultatene fra mellom spesielt 1999 og de to andre årene, må tolkes med forsiktighet. I tabell 4.1 nedenfor har vi sammenstilt data-grunnlaget. Grunnlagstallene for 1999 og 2010 finnes også i vedlegget, tabell V15.

Det synes å være en nedgang i antallet talte pensumsider fra 2010 til 2025; i 2010 ble det talt opp 154 468 sider, mot 126 713 sider i 2025, eller cirka 19 prosent færre sider. Muligens har valg av studieprogrammer og emner slått inn, og kanskje variasjoner i måter å registrere sidetall på.²⁷

Allmenn trend: nedgang for norsk

Generelt har norskandelen sunket og engelskandelen økt mellom 2010 til 2025. I 2010 var norskandelen i pensum for det første året på 73 prosent (112 213 pensumsider), den sank til 54 prosent (67 921 sider) i 2025. Tilsvarende har andelen

²⁶ Schwach og Dalseng (2011). Pensumlister ble samlet inn for høstsemestret 2010, men også enkelte i vårsemestret 2011, se s. 11 og 15.

²⁷ Vi merker oss en økning i totale pensumsider totalt fra 1999 til 2010.

sider på engelsk økt fra 25 til 46 prosent. Andelen pensum på andre språk har gått ned fra lave 2,8 prosent til den marginale 0,5 prosent.²⁸

Mellom 1999 og 2010 synes norskandelen i pensum å ha økt noe, fra 65 prosent på norsk til 73. Men, som nevnt over, vi tar her forbehold om avvikende registrering av sidetall. Se tabell 4.1 som viser i tall og prosenter totaltall for hvert av de tre årene, og tall og prosenter for hvert av de fem fagene. Figur 4.1 som illustrerer utviklingen i tid innenfor hvert av fagene, bruker data fra tabell 4.1.

Tabell 4.1 Pensum etter fag og språk første år, sidetall, over tid

År/fag	Pensum-sider totalt	norsk	engelsk	andre språk ²⁹	norsk, andel (prosent)	engelsk, andel (prosent)	andre språk, andel (prosent)
1999	85 445	55 787	28 220	1 438	65,3	33	1,7
<i>Sykepleie</i>	14 136	13 938	79	119	98,6	0,6	0,8
<i>Historie</i>	30 428	23 066	6 963	399	75,8	22,9	1,3
<i>Sosiologi</i>	23 267	14 258	8 089	920	61,3	34,8	4
<i>Fysikk</i>	5 423	1 922	3 501	0	35,4	64,6	0
<i>Informatikk</i>	12 191	2 603	9 588	0	21,4	78,6	0
2010	154 468	112 213	37 920	4 335	72,6	24,5	2,8
<i>Sykepleie</i>	51 116	48 503	1 449	1 164	94,9	2,8	2,3
<i>Historie</i>	41 062	26 249	13 265	1 548	63,9	32,3	3,8
<i>Sosiologi</i>	26 491	20 392	4 476	1 623	77	16,9	6,1
<i>Fysikk</i>	10 271	2 967	7 304	0	28,9	71,1	0
<i>Informatikk</i>	25 528	14 102	11 426	0	55,2	44,8	0
2025	126 713	67 921	58 103	689	53,6	45,9	0,5
<i>Sykepleie</i>	20 677	20 547	48	82	99,4	0,2	0,4
<i>Historie</i>	38 222	25 552	12 670	0	66,9	33,1	0
<i>Sosiologi</i>	27 143	14 530	12 006	607	53,5	44,2	2,2
<i>Fysikk</i>	18 549	5 391	13 158	0	29,1	70,9	0
<i>Informatikk</i>	22 122	1 901	20 221	0	8,6	91,4	0

Hvert av de fem fagene i førsteåret

Vi har tre målepunkter som gjør det mulig å beskrive endringer innenfor hvert av de fem fagene over tid. I sykepleie var og er norsk pensumspråket. Ni av ti pensumsider har vært på norsk i alle de tre årene med kartlegginger.

I historie har norsk vært det rådende pensumspråket, men har trolig svekket sin posisjon over et kvartesekel. I 1999 leste historiestudenter sju-åtte av ti pensumsider på norsk. I 2010 og 2025 hadde det sunket til seks-sju sider på norsk.

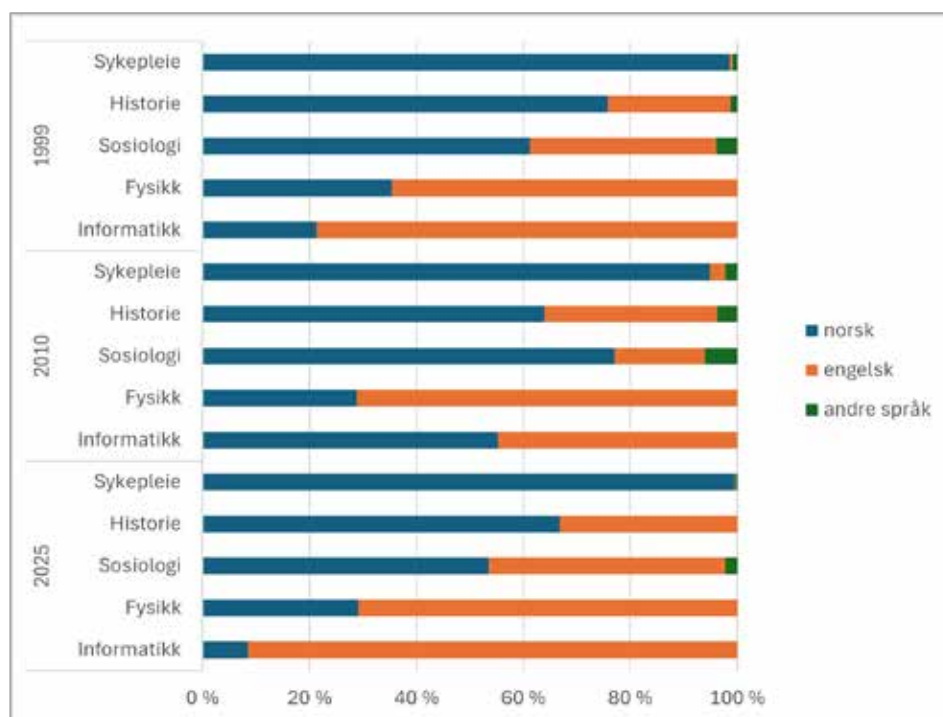
²⁸ For 2025 inkluderer det både skandinaviske og andre europeiske språk, mens tallet for 2010 kun gjaldt andre skandinaviske språk.

En tilsvarende endring finner vi for sosiologi. I 1999 hadde førsteårsstudenter seks av ti sider på norsk. I 2010 hadde andelen norske sider steget til 77 prosent, mens har sunket til 54 prosent eller fem-seks sider av ti på norsk i 2025.

Fysikk har vært et fag med mindre norsk og mer engelsk på pensum både i 1999, 2020 og 2025. I 1999 var tre-fire sider på norsk, siden har norsksidene på pensum sunket til knappe tre av ti sider.

Informatikk har vært et fag preget av lite norsk og mye engelsk pensum. I 1999 hadde førsteårsstudentene to av ti pensumsider på norsk. Mens i 2010 hadde andelen steget betraktelig til 55 prosent. Imidlertid er endringen mellom 1999 og 2010 beheftet med stor usikkerhet.³⁰ I 2025 tilegner studentene seg kun én av ti sider på norsk.

Fordelingen mellom norsk og engelsk for hvert av de fem fagene på de tre tidspunktene, 1999, 2020 og 2025 er illustrert i figur 4.1

Figur 4.1 Andel pensum etter fag og språk for første år, 1999, 2010 og 2025

Siden årtusenskiftet har det blitt færre pensumsider på norsk og flere på engelsk. Andre språk enn norsk og engelsk er marginale, medregnet de skandinaviske. Norsk holde stand i sykepleie, mens engelsk har rådet mye av grunnen i fysikk og informatikk helt siden 1999. I historie og sosiologi står brukes mye norsk, men langt fra så ofte som i 1999, både historie og spesielt sosiologi har økt innslaget av engelsk.

³⁰ Vi har ikke kunnet kontrollere at utvalget av studieprogrammer og emner er fullt ut sammenlignbare for 1999 og 2010.

4.2 Slutning: Norsk og engelsk deler plassen

Norsk språk deler plass med engelsk i høyere utdanning. På bachelornivå undervises på norsk med en god del pensum på engelsk. De to første årene er 48 prosent av pensumsidene på norsk, mens 52 prosent er på engelsk. Andre språk, medregnet de skandinaviske, er og har vært nærmest fraværende de seneste tiårene. Norsk skriftspråk er bokmål og svært sjeldent nynorsk, kun 4 prosent: Historiepensumet har flest nynorsksider.

Blandingsforholdet norsk-engelsk varierer for fem av de seks fagene med sykepleie som unntaket: Her er nesten alt pensum på norsk. Totalt sett har økonomi og administrasjon 68 prosent norsk. Historie har en svak overvekt av pensum på norsk med 52 prosent, mens sosiologi, fysikk og informatikk er de tre fagene som har lavest andel norsk på pensum, fra 27 til 12 prosent.

På bachelornivå skjer det en drift fra norsk til engelsk, både gjennom studieløpet og over tid. Fra første til andre år skjer det en dreining i pensum, men trolig også noe via undervisning. I pensum synker andelen norsk fra 55 til 42 prosent. Fysikk, historie og sosiologi går over til mer engelsk, mens informatikk og økonomi og administrasjon som allerede har startet med en god del engelsk det første studieåret, holder eller øker bruken.

Siden årtusenskiftet har det blitt færre pensumsider på norsk og flere på engelsk. Det vet vi fra tidligere undersøkelser over pensumspråk i fem fag for det første studieåret. Norsk har siden 1999 holdt stand i sykepleie, mens engelsk har rådet mye av grunnen i fysikk og informatikk helt tilbake da. I historie og sosiologi brukes mye norsk, men langt fra så mye som i 1999 og 2010; i begge fagene har innslaget av engelsk økt.

Norsk dominerer i undervisningen. Samlet sett planlegges det for at 89 prosent av undervisning skal foregå på norsk. I emnene med undervisning på norsk, er innslaget av engelsk på pensum fra mindre til en betydelig del. Der undervisningsspråket er engelsk, er omtrent alt pensum på engelsk. I de få tilfellene der språket er engelsk og/eller norsk, er også innslaget av engelskspråklig pensum betydelig.

Andelen norsk som planlagt undervisningsspråk faller fra 93 til 85 prosent og engelskbruken øker fra det første til det andre året. Tendensen er at fysikk, historie og sosiologi tar i bruk mer engelsk, mens informatikk og økonomi og administrasjon som allerede har etablert engelsk første året, fortsetter eller øker bruken.

Analysen av teksttyper og formater viste at boka dominerer på pensum; den utgjør 77 prosent av det totale sidetallet. Men boka på norsk står ikke så sterkt i 2025. Boksider på norsk utgjør 55 prosent av pensum, mens boksider på engelsk står for nær halvparten, 45 prosent. Fagartikler og fagfellevurderte artikler som fyller 14 prosent av sidetallet, er i 7 av 10 tilfeller på engelsk. Norsk er mer sjeldent språket her. Her er det verdt å merke seg at bruken av artikler på pensum øker fra 3 prosent i førsteåret til 23 prosent det andre året. Gruppen «annet» er 9 prosent.

Her utgjør engelsk mer enn halvparten, så det er å anta at teksttypene og formene som inngår her, knapt bidrar til å styrke norsk som pensumspråk.

Vi antar at forskning i fagdisiplinen sammen med normer og praksis for opplæring og lærestoff er sentrale faktorer når pensum og undervisningsspråk bestemmes. Når norsk forskning publiseres på engelsk i nesten alle fag, får det trolig nedslag i høyere utdanning, også i første og spesielt i andre år av bachelorgraden.

Utdanningen skal være forskningsbasert i den forstand at studenten skal få kjennskap til oppdatert forskning; når denne forskningen i hovedsak publiseres på engelsk, så kan det prege pensum og undervisning og mest trolig også norsk fagspråk generelt.³¹

Driften mot engelsk er en utdannings- og språkpolitisk viktig sak fremover. Det gjenstår å undersøke hva lærestedenes språkstrategier i praksis betyr for språkvalg på emnenivå i bachelorgraden.

4.3   Anbefalinger for å styrke norsk i pensum og undervisning

4.3.1   Forslag

Finnes det pensum på norsk?

Nedenfor foreslår vi spørsmål det er viktig å få utredet videre for å kunne styrke norsk i pensum.

- Finnes det fagbøker/oppdaterede lærebøker og/eller andre typer læremidler på norsk som er/kunne være pensumalternativer til de engelskspråklige?
- Finnes det målrettede, presise satsinger/insentiver for å utforme pensum på norsk der det mangler?
- Hvordan skal slike satsinger organiseres / rammes inn / styres?

Undervisningsspråk

- Det bør praktiseres et krav om å bestemme undervisningsspråk når emner planlegges og kunngjøres. Det gir forutsigbarhet for studenter og kan bidra til å trygge norsk som undervisningsspråk. Hvordan skal / kan / bør et slik krav presiseres?

---

³¹ Regjeringen (2025). [120 millionar kroner til norsk fagspråk - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/120-millionar-kroner-til-norsk-fagspraak-regjeringen.no)

4.3.2 Forslag som gjelder pensumlistesystemet Leganto

Nedenfor følger forslag basert på utfordringer beskrevet i kapittel 1.4.3. Disse anbefalingene handler om forslag som kan forenkle arbeidet med å undersøke språkbruk i pensum fremover. I tillegg vil forslagene under minske usikkerheten ved å bruke Leganto som datakilde, se kulepunktene.

- Emnekode som instituttene oppgir for sine emnekurs på deres nettsider og de Leganto bruker, bør samordnes.
- Måten pensumdataene er ført inn i Leganto er ulike. De bærer preg av at de som legger inn pensumlister, ofte legger data inn i åpne tekstfelt, istedenfor i oppgitte kategorier. Forbedringer her kunne for eksempel være å tvinge datafeltet der man legger inn sidetall til å være numerisk, slik at kun tall er tillatt. Valideringer kan legges inn slik at såkalt primær- og sekundærtype ikke kan bli lagt inn med motsigende kategorier.
- Å innføre en egen variabel for obligatorisk/frivillig pensum hadde også vært nyttig. En indikator for bøker hadde også vært gunstig, for eksempel en indikator som kunne skille på om det er hele boka som er på pensum, et utdrag, eller noen kapitler.³²
- Data om språk kunne også vært satt til gitte kategorier istedenfor tekstfelt, slik at man kun får legge inn for eksempel nb (bokmål), nn (nynorsk), eng (engelsk), se (svensk), dk (dansk) osv. Krav om å oppgi språk i pensum bør innskjerpes.
- Ettersom det er emneansvarlige som nødvendigvis legger inn pensumlistene i Leganto etter anvisning fra universitetsbibliotekarene ved sitt lærested, er noe forskjellig praksis fort uunngåelig, spesielt gjennom det svært åpne og fri-tekstpregede nåværende systemet. En alternativ måte å angripe problemet på kunne være å innføre et verktøy for å utfylle mangelfulle pensumlister på et høyere nivå. Dette kunne basere seg på «web-scraping» eller andre automatiserte informasjonsinnhentingsalgoritmer for å hente inn manglende data, slik som teksttype, språkstatus eller sidetall. Slik informasjon ligger ofte tilgjengelig gjennom forlagenes, bibliotekenes eller tidsskriftenes nettsider.
- Om disse anbefalingene følges, og man lager en koblingsnøkkel mellom emner i Leganto og emner i FS-databasen, som inneholder institusjonenes egne student- og studiedata, vil man kunne se hvilke fag som inngår i enhver bachelorgrad til enkeltstudenten. Å undersøke pensum på denne måten gjør at man unngår problemet med å velge ut valgfrie emner, siden en vil ha full oversikt over alle emnene studenten har tatt.

---

³² Det finnes noen variabler for dette i Leganto, men de er ikke sammenfattet/innført og formatert på samme måte.

4.3.3 Videre studier

På bakgrunn av funn og konklusjonen i denne undersøkelsen foreslår NIFU spørsmål og problemstillinger som det kan være relevant å undersøke fremover. Forslagene er tematisk inndelt, men nummerert fortløpende.

Teksttyper og formater som kan påvirke språkbruk

Denne undersøkelsen kan danne grunnlag for å undersøke videre om, og eventuelt hvilken betydning, ulike teksttyper og formater har for bruk av norsk og engelsk på pensum. En mulig videreføring er å undersøke hvilken betydning, teksttyper og formater har for bruk av norsk og engelsk i undervisning.

Forslag 1: Boka, fra denne undersøkelsen vet vi at boka utgjør mesteparten av pensum, men her mangler vi data for dybdeanalyser.³³

Forslag 2: Kartlegge språkfordelingen i ulike teksttyper og formater for å legge et kunnskapsgrunnlag for en målrettet innsats for å utvikle læremidler på norsk.

Forslag 3: Undersøke hvilken betydning materialer laget spesielt som pensum har for språkvalg og -bruk sammenlignet med materialer som ikke er skrevet med tanke på et bestemt fag, studieprogram eller nivå.

Forslag 4: Undersøke om det brukes, og til hvilket omfang, lokalt laget og tilpasset pensum i tillegg til de offisielle pensumlistene som legges inn i Leganto. Slikt pensum kan være power-pointer, forelesningsnotater, interaktiv nettlæring, videoer, blogger. Skal det synliggjøres og eventuelt hvordan?

Studenter og pensum, mottakerne

Forslag 5: Hvordan opplever og erfarer bachelorstudenter språk i pensum? Hvordan opplever og erfarer studenter undervisningsspråk?

Forslag 6: Hvordan opplever undervisere å formidle fagstoff i sin undervisning. Hvordan opplever de å undervise på norsk og på engelsk? En slik undersøkelse kan utformes som en frittstående videreføring av den fra 2012.³⁴ Det kan gi data og legge grunnlag for analyser over tid.

Forslag 7: Å undersøke hvor mange bachelorstudenter som skriver oppgave på norsk og engelsk over tid, også med blikk på språklige ferdigheter slik de kommer til uttrykk i oppgavene.

---

³³ I rapporten "Språkstatus 2025" står det at Språkrådet er i dialog med Nasjonalbiblioteket for å få statistikk over utgivelser av fag- og lærebøker for høyere utdanning. Har forleggerforeningen en oversikt som det kan trekkes veksler på?

³⁴ Se Schwach og Dalseng (2012).

Studier av fagspråk, kandidater og arbeidslivet: Den nasjonale Kandidatundersøkelsen for høyere utdanning

NIFU gjennomfører den nasjonale Kandidatundersøkelsen for høyere utdanning på oppdrag fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Høstens undersøkelse går ut til alle som fullførte en mastergrad våren 2025. Her ble det lagt inn to spørsmål om bruk av fagspråk. Det første spørsmålet handler om trygghet i bruk av fagspråk, mens det andre gjelder betydningen av språkferdigheter i arbeidslivet (se vedlegg, dokument 1).

Forslag 8: Svarene kan analyseres i 2026 når datainnsamlingen for Kandidatundersøkelsen er avsluttet. Et prosjekt for å analysere svarene. En slik undersøkelse vil gi innsikt i hvordan nyutdannede opplever at de har nytte av faglige språkferdigheter, som de har tilegnet seg under studiet. Bearbeidingen av dataene vil ikke inngå i NIFUs generelle rapportering fra Kandidatundersøkelsen.

Språk- og utdanningspolitikk i sammenheng

Forslag 9: Å undersøke en eventuell sammenheng og forbindelse mellom institusjonens (overordnede) språkpolitikk /-strategi og avgjørelser om pensum og undervisningsspråk for studieprogrammer og emnene.

Hvordan følger ledelsen opp over tid? Rapporteres og diskuteres pensumspråk og/eller undervisningsspråk ved avdelinger / på institusjonsnivå?

Forslag 10: Det er et krav i universitets- og høyskoleloven at undervisningsspråket skal være norsk, samtidig som det finnes en åpning for å gjøre unntak hvis det er faglig begrunnet. Et tema for en egen undersøkelse kan være hvordan institusjonene forholder seg til dette kravet i praksis og unntaksmuligheten.

Forslag 11: Undersøke hvordan lærebokordningen for høyere utdanning under Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (Hk-dir.) treffer og blir brukt. Er ordningen kjent blant undervisere? Treffer den bra, eller ikke?

Forkortelser

BI – Handelshøyskolen BI

LDH – Lovisenberg diakonale høgskole

NHH – Norges handelshøyskole

NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

OsloMet – Oslo Metropolitan University/ Storbyuniversitetet

UiA – Universitetet i Agder

UiB – Universitetet i Bergen

UiO – Universitetet i Oslo

UiS – Universitetet i Bergen

UiT – UiT Norges arktiske universitet

VID – VID vitenskapelige høgskole

Referanser

Kilder og litteratur

- Airey, J., Lauridsen, K. M., Räsänen, A., Salö, L. & Schwach, V. (2015). The Expansion of English-medium Instruction in the Nordic Countries. Can Top-down Universities Policies Encourage Bottom-up Disciplinary Literacy Goals?, *Higher Education*, bd.73, no.4, 2017:561–576, DOI: 10.1007/s10734-015-9950-2.
- BI (2025). flere nettsider, lest september–oktober 2025.
- Brandt, S. & Schwach, V. (2005). *Norsk, engelsk og tospråklighet i høyere utdanning*. NIFU STEP Arbeidsnotat 2025: 18
<https://hdl.handle.net/11250/282990>
- Dahl, J. (1998). *Pensumlitteratur i høyere utdanning – en undersøkelse av forholdet mellom norsk og engelskspråklig pensumlitteratur i fire grunnfag*, NIFU Skriftserie nr. 14/98. <https://hdl.handle.net/11250/2461250>
[Database for statistikk om høyere utdanning - DBH](#)
- Hatlevik, I. K. R. & Norgård, J. D. (2001). *Myter og fakta om språk. Pensumlitteratur på grunnnivå i høyere utdanning*, NIFU Rapport 2000: 5.
<https://hdl.handle.net/11250/273973>
- LDH (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- NHH (2025). flere nettsider, lest september–oktober 2025.
- NTNU (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- Opinion (2023). [Studentundersøkelsen 2023 - Opinion.pdf](#)
- OsloMet (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- Regjeringen (2025) [120 millioner kroner til norsk fagspråk - regjeringen.no](#) (lest 5. desember 2025)
- Samordna opptak (2025). <https://www.samordnaopptak.no/>, lest flere ganger august–september 2025.
- Schwach, V. (2004a). *Norsk vitenskap – på språklig bortebane? Et pilotprosjekt om språkbruk blant fagsamfunnet av forskere i Norge*. NIFU skriftserie. 9/2004.
<https://hdl.handle.net/11250/280687>

- Schwach, V. (2004b). «Norsk vitenskap på engelsk?» i Dag F. Simonsen (red.) *Språk i kunnskapssamfunnet. Engelsk – elitenes nye latin?*, s. 46–60.
- Schwach, V. (2009a). Engelsk i norske masteroppgaver og doktoravhandlinger; D.s. i Norges forskningsråd, *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer*, kap. 2, boks 2, 2009: 121–122, tabell B.3.1 og B.3.2;
- Schwach, V. (2009b). *Masterprogrammer på engelsk i Norge. I bredde og nisjer*. NIFU STEP rapport 36/2009. <https://hdl.handle.net/11250/279930>
- Schwach, V. & Dalseng, C. C. D. (2011). *Språk i pensumlitteratur. Bruk av norsk og engelsk i første år på grunnnivå i høyere utdanning: fysikk, historie, informatikk, sosiologi og sykepleie*. NIFU rapport 9/2011. <https://hdl.handle.net/11250/281567>
- Schwach, V., Brandt, S. B. & Dalseng, C. C. F. (2012). «Det gikk på engelsk og norsk, engelsk og norsk». *En undersøkelse av språk i pensum på grunnnivå i høyere utdanning*. NIFU rapport 7/2012. <https://hdl.handle.net/11250/280858>
- Schwach, V. & Mæsel, E. S. (2013). *Pensum i høyere utdanning – hvilke læremidler brukes? Kartlegging av praksis i utvalgte fag*. NIFU rapport 29/2013 <https://hdl.handle.net/11250/280447>
- Schwach, V. & Elken, M. (2018). *Å snakke fag på et språk andre forstår : Norsk fagspråk i høyere utdanning og arbeidsliv*, NIFU rapport 2018:20. <https://hdl.handle.net/11250/2507474>
- Sikt (2025). [Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør](#), lest 30.09. 2025.
- Språklova (2021). Lov om språk. (LOV-2021-05-21-42). Lovdata. [Lov om språk \(språklova\) - Lovdata](#)
- Språkrådet (2020). Språk i høyere utdanning 2020, [PowerPoint-presentasjon](#).
- Språkrådet (2025). Språkstatus 2025.
- Sundby, A. H., Vonen, M. N. & Håberg, L. (2025). *Kunnskapsinnhenting om læringsressurser på nynorsk. Belyst gjennom en kartlegging av nynorske læringsressurser og intervjuer med lærere og elever*. NIFU Rapport 2025:9. <https://hdl.handle.net/11250/3201327>
- UiA (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- UiB (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- UiO (2025a). [Normer for undervisning, pensum og vurdering på emner - For ansatte - Universitetet i Oslo](#), lest 24.10. 2025.
- UiO (2025b). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- UiS (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- UiT(2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.
- Universitets- og høyskoleloven (2024). Lov om universiteter og høyskoler (LOV-2024-03-08-9). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2024-03-08-9>
- VID (2025). flere nettsider, lest september– oktober 2025.

Vedlegg

Tabell V1 Innsamlede pensumlister fordelt på studiepoeng og semester

Fag	Institusjoner	1.sem	2. sem	3.sem	4. sem	5.-6. sem	dekning 1. år (%)	dekning 2. år (%)
Sykepleie	LDH, Oslo-Met, UiS, VID	120	52	55	54	25	71,7	55,8
Økonomi og administrasjon	BI, NHH, OsloMet, UiS	117,5	120	120	112,5	0	99	96,9
Historie	NTNU, UiB, UiO, UiT	110	112,5	75	67,5	50	92,7	80,2
Sosiologi	NTNU, UiB, UiO, UiT	120	100	90	102,5	20	91,7	88,5
Fysikk	NTNU, UiB, UiO	82,5	75	72,5	72,5	0	87,5	80,6
Informatikk	NTNU, Oslo-Met, UiA, UiO	57,5	55	90	62,5	0	46,9	63,5
Antall pensumlister	227 analysert	56	55	54	53	9		

Tabell V2 Pensum etter fag og språk, sider, antall verk, andel og sidetall og verk

	språk	sider	antall verk	prosentandel sider	prosentandel verk
<i>Sykepleie</i>	norsk	50 910	341	97,8	91,2
	engelsk	719	22	1,4	5,9
	andre språk	438	11	0,8	2,9
	totalt	52 067	374	15,0	14,4
<i>Økonomi og administrasjon</i>	norsk	40 500	133	68,1	68,1
	engelsk	19 006	147	31,9	31,9
	totalt	59 506	280	17,2	10,8
<i>Historie</i>	norsk	37 719	249	51,6	45
	engelsk	34 393	294	47	53,2
	andre språk	1 040	10	1,4	1,8
	totalt	73 152	553	21,1	21,3
<i>Sosiologi</i>	norsk	25 452	396	27	34,6
	engelsk	67 803	728	72	63,6
	andre språk	922	21	1	1,8
	totalt	94 177	1 145	27,2	44,1
<i>Fysikk</i>	norsk	6 778	42	23,5	37,5
	engelsk	22 008	70	76,5	62,5
	totalt	28 786	112	8,3	4,3
<i>Informatikk</i>	norsk	4 514	27	11,5	20,6
	engelsk	34 638	104	88,5	79,4
	totalt	39 152	131	11,3	5
Total		346 840	2 595		

Tabell V3 pensum per teksttype og år, antall og andel

År	Teksttype	Antall sider	Antall verk	Andel sider (prosent)	Andel verk (prosent)
<i>Første år</i>	Bok	135 975	590	88.3	64.6
<i>Første år</i>	Artikkel	4 077	216	2.6	23.7
<i>Første år</i>	Annet	13 948	107	9.1	11.7
<i>Første år</i>	Total	154 000	913	100	100
<i>Andre år</i>	Bok	130 454	931	67.6	55.4
<i>Andre år</i>	Artikkel	43 602	565	22.6	33.6
<i>Andre år</i>	Annet	18 784	186	9.7	11.1
<i>Andre år</i>	Total	192 840	1 682	100	100
<i>Total</i>	Bok	266 429	1 521	76.8	58.6
<i>Total</i>	Artikkel	47 679	781	13.7	30.1
<i>Total</i>	Annet	32 732	293	9.4	11.3
Total	Total	346 840	2 595	100	100

Tabell V4 Emnenes valgfrihet per år, antall

År	Obligatorisk	Valgfritt	Totalt
Første	132	5	137
Andre	80	57	137
Totalsum	212	62	274

Tabell V5 Undervisningsspråk per emnenes valgfrihet per år, andel (prosent)

	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Totalsum
Første år	92,7 %	5,8 %	1,5 %	100,0 %
Obligatorisk	93,2 %	5,3 %	1,5 %	100,0 %
Valgfritt	80,0 %	20,0 %	0,0 %	100,0 %
Andre år	84,7 %	13,1 %	2,2 %	100,0 %
Obligatorisk	95,0 %	3,8 %	1,3 %	100,0 %
Valgfritt	70,2 %	26,3 %	3,5 %	100,0 %
Totalt	88,7 %	9,5 %	1,8 %	100,0 %

Tabell V6 Undervisningsspråk etter fag og studieår, antall

Fag	Antall av Emne			Engelsk og/eller norsk	Totalsum
	År	Norsk	Engelsk		
Sykepleie	Totalt	32			32
	Første år	18			18
	Andre (/tredje)				
	år	14			14
Sosiologi	Totalt	41	3	1	45
	Første år	21			21
	Andre (/tredje)				
	år	20	3	1	24
Fysikk	Totalt	37	2	1	40
	Første år	20			20
	Andre (/tredje)				
	år	17	2	1	20
Økonomi og administrasjon	Totalt	53	9		62
	Første år	28	4		32
	Andre (/tredje)				
	år	25	5		30
Informatikk	Totalt	47	7	1	55
	Første år	24	4	1	29
	Andre (/tredje)				
	år	23	3		26
Historie	Totalt	33	5	2	40
	Første år	16		1	17
	Andre (/tredje)				
	år	17	5	1	23
Totalsum		243	26	5	274

Tabell V7 Undervisningsspråk etter fag og studieår, andel (prosent)

<i>Fag</i>	Antall av Emne				Totalsum
	År	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	
<i>Sykepleie</i>	Totalt	100	0	0	100
	Første år	100	0	0	100
	Andre (/tredje) år	100	0	0	100
<i>Sosiologi</i>	Totalt	91,1	6,7	2,2	100
	Første år	100	0	0	100
	Andre (/tredje) år	83,3	12,5	4,2	100
<i>Fysikk</i>	Totalt	92,5	5	2,5	100
	Første år	100	0	0	100
	Andre (/tredje) år	85	10	5	100
<i>Økonomi og administrasjon</i>	Totalt	85,5	14,5	0	100
	Første år	87,5	12,5	0	100
	Andre (/tredje) år	83,3	16,7	0	100
<i>Informatikk</i>	Totalt	85,5	12,7	1,8	100
	Første år	82,8	13,8	3,4	100
	Andre (/tredje) år	88,5	11,5	0	100
<i>Historie</i>	Totalt	82,5	12,5	5	100
	Første år	94,1	0	5,9	100
	Andre (/tredje) år	73,9	21,7	4,3	100
Totalsum		88,7	9,5	1,8	100

Tabell V8 Undervisningsspråk etter lærested, antall

Lærested	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Total
BI	14	2	0	16
LDH	8	0	0	8
NHH	14	3	0	17
NTNU	48	4	2	54
OsloMet	37	1	0	38
UiA	9	5	0	14
UiB	30	2	0	32
UiO	39	4	2	45
UiS	16	4	0	20
UiT	20	1	1	22
VID	8	0	0	8
Totalsum	243	26	5	274

Tabell V9 Undervisningsspråk etter lærested, andel (prosent)

Lærested	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Total
BI	87,5	12,5	0,0	100,0
LDH	100,0	0,0	0,0	100,0
NHH	82,4	17,6	0,0	100,0
NTNU	88,9	7,4	3,7	100,0
OsloMet	97,4	2,6	0,0	100,0
UiA	64,3	35,7	0,0	100,0
UiB	93,8	6,3	0,0	100,0
UiO	86,7	8,9	4,4	100,0
UiS	80,0	20,0	0,0	100,0
UiT	90,9	4,5	4,5	100,0
VID	100,0	0,0	0,0	100,0
Samlet andel	88,7	9,5	1,8	100,0

Tabell V10 Undervisningsspråk etter fag, antall

Fag	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Totalt
Sykepleie	32	0	0	32
Økonomi og administrasjon	53	9	0	62
Historie	33	5	2	40
Sosiologi	41	3	1	45
Fysikk	37	2	1	40
Informatikk	47	7	1	55
Totalt	243	26	5	274

Tabell V11 Undervisningsspråk etter studieår, andel

Fag	Norsk	Engelsk	Engelsk og/eller norsk	Totalt
Første år	92,7	5,8	1,5	100
Andre år	84,7	13,1	2,2	100
Gjennomsnittlig andel	88,7	9,5	1,8	100

Tabell V12 Undervisningsspråk og pensumsider etter språk, samlet sett

Fag	Undervisningsspråk	Norsk sider	Engelsk sider	Andre språk sider	Norsk sider, andel (prosent)	Engelsk sider, andel (prosent)	Andre språk sider, andel (prosent)
<i>Sykepleie</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	50 910	719	438	97,8	1,4	0,8
<i>Økonomi og administrasjon</i>	Engelsk	517	7 072	0	6,8	93,2	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	39 983	11 934	0	77	23	0
<i>Historie</i>	Engelsk	0	9 245	236	0	97,5	2,5
	Engelsk og/eller norsk	781	1 435	0	35,2	64,8	0
	Norsk	36 938	23 713	804	60,1	38,6	1,3
<i>Sosiologi</i>	Engelsk	0	2 790	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	1 035	4 161	19	19,8	79,8	0,4
	Norsk	24 417	60 852	903	28,3	70,6	1
<i>Fysikk</i>	Engelsk	0	312	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	0	130	0	0	100	0
	Norsk	6 778	21 566	0	23,9	76,1	0
<i>Informatikk</i>	Engelsk	0	3 935	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	4 514	30 703	0	12,8	87,2	0
Totalt		165 873	178 567	2 400	47,8	51,5	1,6

Tabell V13 Fag, undervisningsspråk og pensumsider etter språk, første år av bachelorgraden

<i>Grad</i>	Under- vis- nings- språk	Norsk sider	Engelsk sider	Andre språk sider	Norsk sider, andel (prosent)	Engelsk sider, andel (prosent)	Andre språk si- der, andel (prosent)
<i>Syke- pleie</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/el- ler norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	20 547	48	82	99,4	0,2	0,4
<i>Øko- nomi og admi- nistra- sjon</i>	Engelsk	0	3 885	0	0	100	0
	Engelsk og/ el- ler norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	16 271	7 131	0	69,5	30,5	0
<i>Histo- rie</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/el- ler norsk	455	714	0	38,9	61,1	0
	Norsk	25 097	11 956	0	67,7	32,3	0
<i>Sosio- logi</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/el- ler norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	14 530	12 006	607	53,5	44,2	2,2
<i>Fysikk</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/el- ler norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	5 391	13 158	0	29,1	70,9	0
<i>Infor- ma- tikk</i>	Engelsk	0	1 672	0	0	100	0
	Engelsk og/el- ler norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	1 901	18 549	0	9,3	90,7	0
Totalt		165 873	178 567	2 400	47,8	51,5	1,6

Tabell V14 Fag, undervisningsspråk og pensumsider etter språk, andre år av bachelorgraden

Grad	Undervisningsspråk	Norsk sider	Engelsk sider	Andre språk sider	Norsk sider, andel (prosent)	Engelsk sider, andel (prosent)	Andre språk sider, andel (prosent)
<i>Sykepleie</i>	Engelsk	0	0	0	0	0	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	30 363	671	356	96,7	2,1	1,1
<i>Økonomi og administrasjon</i>	Engelsk	517	3 187	0	14	86	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	23 712	4 803	0	83,2	16,8	0
<i>Historie</i>	Engelsk	0	9 245	236	0	97,5	2,5
	Engelsk og/eller norsk	326	721	0	31,1	68,9	0
	Norsk	11 841	11 757	804	48,5	48,2	3,3
<i>Sosiologi</i>	Engelsk	0	2 790	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	1 035	4 161	19	19,8	79,8	0,4
	Norsk	9 887	48 846	296	16,7	82,7	0,5
<i>Fysikk</i>	Engelsk	0	312	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	0	130	0	0	100	0
	Norsk	1 387	8 408	0	14,2	85,8	0
<i>Informatikk</i>	Engelsk	0	2 263	0	0	100	0
	Engelsk og/eller norsk	0	0	0	0	0	0
	Norsk	2 613	12 154	0	17,7	82,3	0
Totalt		165 873	178 567	2 400	47,8	51,5	1,6

Tabell V15 Pensumsider etter fag og språk i 2000 og 2010

Fag	År	Norsk	Engelsk	Andre skandinaviske språk
Fysikk	2010/2011	2 967	7 304	0
	1999/2000	1 922	3 501	0
Informatikk	2010/2011	14 102	11 426	0
	1999/2000	2 603	9 588	0
Historie	2010/2011	26 249	13 265	1 548
	1999/2000	23 066	6 963	399
Sosiologi	2010/2011	20 392	4 476	1 623
	1999/2000	14 258	8 089	920
Sykepleie	2010/2011	48 503	1 449	1 164
	1999/2000	13 938	79	119
Total	1999/2000	55 787	28 220	1 438
	2010/2011	112 213	37 920	4 335

Tabell V16 Liste over emner

Lærested	Gradsområde	Semester	År	Emnekode	Emne	Studiepoeng	Obligatorisk	Pensumliste
BI	Økonomi og administrasjon	1	1.	BØK3430	Innføring i bedrifts-økonomi og finans	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	1	1.	EXC3401	Business Communication - Culture and Ethics	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	1	1.	ORG3403	Organisasjonsatferd og ledelse	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	1	1.	SØK3420	Samfunnsøkonomi I	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	2	1.	MET2910	Matematikk for økonomer	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	2	1.	BØK3423	Finans	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	2	1.	JUR3420	Forretningsjus	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	2	1.	MET2920	Statistikk for økonomer	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	3	2.	SØK3500	Samfunnsøkonomi II	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	3	2.	BØK3532	Finansregnskap og regnskapsanalyse	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	3	2.	BØK3632	Finansiell styring	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	3	2.	MET3590	Metode og statistisk dataanalyse	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	4	2.	BØK3561	Prestasjonsstyring	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	4	2.	MRK3580	Markedsføringsledelse og strategi	7,5	Ja	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	4	2.	ELE3735	Finansregnskap	7,5	Nei	Ja
BI	Økonomi og administrasjon	4	2.	FIN3617	Behavioural Finance	7,5	Nei	Ja
LDH	Sykepleie	1	1.	BSY-121	Sykepleie og sykepleierens funksjon og ansvar knyttet til menneskers grunnleggende behov	15	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	1	1.	BSY-122	Kroppens oppbygning og funksjon	15	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	2	1.	BSY-221	Farmakologi og legemiddelhåndtering	5	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	2	1.	BSY-222	Sykepleie ved langvarige sykdommer og tilstander	10	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	3	2.	BSY-321	Sykepleie ved akutte sykdommer og tilstander	10	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	4	2.	BSY-401	Organisasjon, ledelse og kvalitets- og forbedringsarbeid	5	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	4	2.	BSY-402	Prosjektplanlegging	4	Ja	Ja
LDH	Sykepleie	4	2.	BSY-423	Sykepleie til barn og unge, kvinnehelse og seksuell helse	5	Ja	Nei

NHH	Økonomi og administrasjon	1	1.	BED1	Grunnleggende bedriftsøkonomi	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	1	1.	SAM1A	Etikk, økonomi og bærekraft	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	1	1.	RET1A	Rettslære for økonomer	5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	1	1.	KOM1	Kommunikasjon og kunstig intelligens	2,5	Ja	Nei
NHH	Økonomi og administrasjon	1	1.	MET1	Matematikk for økonomer	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	2	1.	SOL1	Psykologi og ledelse	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	2	1.	SAM2	Mikroøkonomi	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	2	1.	MET2	Statistikk for økonomer	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	2	1.	FOR11	Business Taxation	7,5	Nei	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	3	2.	BED2	Finansregnskap	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	3	2.	SOL2	Markedsføring	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	3	2.	MET3	Databehandling for økonomer	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	3	2.	FOR16	Sustainable investments	7,5	Nei	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	4	2.	BED3	Investering og finans	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	4	2.	MET4	Empiriske metoder	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	4	2.	SAM3	Makroøkonomi	7,5	Ja	Ja
NHH	Økonomi og administrasjon	4	2.	FOR15	Environmental Economics and Markets	7,5	Nei	Ja
NTNU	Historie	1	1.	HIST1000	Historien i samfunnet	7,5	Ja	Ja
NTNU	Historie	1	1.	HIST1300	Eldre historie fram til ca. 1750	22,5	Ja	Ja
NTNU	Historie	2	1.	HIST1500	Nyere historie etter ca. 1750	22,5	Ja	Ja
NTNU	Historie	2	1.	HIST1505	Innføring i historisk teori og metode	7,5	Ja	Nei
NTNU	Historie	3	2.	HIST2007	Nasjonalisme, imperialism og demokratisering etter 1750	7,5	Nei	Ja
NTNU	Historie	3	2.	ANT1101	Antikkens historie	15	Nei	Nei
NTNU	Historie	3	2.	EXPH0100	Examen philosophicum for humaniora og estetiske fag	7,5	Ja	Ja
NTNU	Historie	4	2.	HIST2002	Norden i middelalderen	7,5	Nei	Ja
NTNU	Historie	4	2.	HIST2009	Norsk og nordisk historie etter 1750	7,5	Nei	Ja
NTNU	Historie	4	2.	HIST2012	Politikk, samfunn og kultur i Europa etter 1945	7,5	Nei	Nei

NTNU	Historie	4	2.	HFO1003	Tverrfaglige perspektiver på mangfold	7,5	Nei	Nei
NTNU	Fysikk	1	1.	FY1008	Introduksjon til numerisk fysikk	7,5	Ja	Nei
NTNU	Fysikk	1	1.	FY1010	Fysikk grunnkurs	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	1	1.	TMA4401	Matematikk 1D: Kalkulus	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	1	1.	TMA4413	Matematikk 2D: Lineær algebra og differensialligninger	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	2	1.	TFY4030	Elektrisitet og magnetisme	7,5	Ja	Nei
NTNU	Fysikk	2	1.	FY1020	Mekanikk	7,5	Ja	Nei
NTNU	Fysikk	2	1.	EXPH0300	Examen philosophicum for naturvitenskap og teknologi	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	2	1.	MA1103	Flervariabel analyse og vektoranalyse	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	3	2.	TFY4165	Termisk fysikk	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	3	2.	TFY4215	Innføring i kvantefysikk	7,5	Ja	Nei
NTNU	Fysikk	3	2.	TMA4120	Matematikk 4K	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	3	2.	TMA4240	Statistikk	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	4	2.	TFY4195	Optikk	7,5	Ja	Ja
NTNU	Fysikk	4	2.	FY2450	Astrofysikk	7,5	Nei	Ja
NTNU	Fysikk	4	2.	TMA4320	Introduksjon til vitenskapelige beregninger	7,5	Nei	Ja
NTNU	Fysikk	4	2.	TDT4102	Prosedyre- og objektorientert programmering	7,5	Nei	Nei
NTNU	Sosiologi	1	1.	SOS1000	Innføring i sosiologi	15	Ja	Ja
NTNU	Sosiologi	1	1.	SOS1016	Sosiologi og samfunn	15	Ja	Ja
NTNU	Sosiologi	2	1.	SOS1001	Samfunnsteori	15	Ja	Ja
NTNU	Sosiologi	2	1.	SOS1002	Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode	15	Ja	Ja
NTNU	Sosiologi	3	2.	KULT1120	Migrasjon og flerkulturelle samfunn: Etnisitet, kjønn og seksualitet	15	Nei	Ja
NTNU	Sosiologi	3	2.	SOS2018	Samfunn, organisasjon og ledelse	7,5	Nei	Ja
NTNU	Sosiologi	3	2.	SOS2006	Arbeid og organisasjon	7,5	Nei	Ja
NTNU	Sosiologi	4	2.	SOS1006	Mediesosiologi	15	Nei	Ja
NTNU	Sosiologi	4	2.	SOS2000	Teorier og modeller i sosiologi	7,5	Nei	Ja
NTNU	Sosiologi	4	2.	SOS2018	Samfunn, organisasjon og ledelse	7,5	Nei	Ja
NTNU	Informatikk	1	1.	EXPH0300	Examen philosophicum for naturvitenskap og teknologi	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	1	1.	HMS0002	HMS-kurs for 1. årsstudenter	0,00	Ja	Nei
NTNU	Informatikk	1	1.	IT2805	Webteknologi	7,50	Ja	Nei
NTNU	Informatikk	1	1.	MA0001	Brukerkurs i matematikk A	7,50	Ja	Nei

NTNU	Informatikk	1	1.	TDT4109	Informasjonsteknologi, grunnkurs	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	2	1.	MA0301	Elementær diskret matematikk	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	2	1.	TDT4100	Objektorientert programmering	7,50	Ja	Nei
NTNU	Informatikk	2	1.	TDT4180	Menneske-maskin-interaksjon	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	2	1.	TTM4100	Kommunikasjon - Tjenester og nett	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	3	2.	IT1901	Informatikk prosjektarbeid I	7,50	Ja	Nei
NTNU	Informatikk	3	2.	TDT4120	Algoritmer og data-strukturer	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	3	2.	TDT4160	Datamaskiner	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	3	2.	IT1604	Digitalt samfunn	7,50	Nei	Nei
NTNU	Informatikk	4	2.	TDT4140	Programvareutvikling	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	4	2.	TDT4145	Datamodellering og databasesystemer	7,50	Ja	Ja
NTNU	Informatikk	4	2.	IØ2000	Hvordan bli en endringsagent? Innovasjon og entreprenørskap i praksis	7,50	Nei	Ja
NTNU	Informatikk	4	2.	TTM4135	Anvendt kryptografi og nettverksikkerhet	7,50	Nei	Ja
OsloMet	Sykepleie	1	1.	SYKP1010	Sykepleiens grunnlag 1	15	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	1	1.	SYKP1110	Anatomi, fysiologi og biokjemi	15	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	2	1.	INTER1100	INTERACT1 Den samme ungen - ulike arenaer	0	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	2	1.	SYKP1310	Legemiddelhåndtering	2	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	2	1.	SYKP1410	Sykdom og helsestevikt	13	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	3	2.	SYKP2100	Personsentrert sykepleie	15	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	4	2.	INTER1200	INTERACT2 Kommunikasjon med barn, unge og familier	0	Ja	Ja
OsloMet	Sykepleie	4	2.	SYKP2200	Folkehelsearbeid	20	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	1	1.	ØAADM1001	Markedsføring	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	1	1.	ØASØK1000	Mikroøkonomi I	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	1	1.	ØAFK1000	Forkurs matematikk	0	Nei	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	1	1.	ØABED1000	Grunnleggende årsregnskap med Excel	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	1	1.	ØAMET1000	Matematikk I	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	2	1.	ØAADM1100	Organisasjonspsykologi	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	2	1.	ØABED1100	Bedriftsøkonomi	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	2	1.	ØAMET1100	Statistikk	7,5	Ja	Ja

OsloMet	Økonomi og administrasjon	2	1.	ØASØK110 0	Makroøkonomi I	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	3	2.	ØAADM21 00	Organisasjonsforståelse	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	3	2.	ØABED200 0	Investering og finans	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	3	2.	ØAMET210 0	Samfunnsvitenskapelig metode	7,5	Nei	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	3	2.	RE- REG2000	Årsregnskap 2 med regnskapsteori	15	Nei	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	4	2.	ØAADM20 00	Foretaksstrategi	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	4	2.	ØABED210 0	Økonomistyring	7,5	Ja	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	4	2.	ØA- JUR2100	Foretaksrett	7,5	Nei	Ja
OsloMet	Økonomi og administrasjon	4	2.	RE- REG2000	Årsregnskap 2 med regnskapsteori	15	Nei	Ja
OsloMet	Informatikk	1	1.	DAPE1300	Diskret matematikk	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	1	1.	DATA1200	Webutvikling og inkluderende design	5	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	1	1.	DAPE1400	Programmering	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	1	1.	DATA1100	Teknologi og samfunn for programmerere	5	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	2	1.	DATA1300	Hurtig utvikling med scripting-språk	10	Ja	Nei
OsloMet	Informatikk	2	1.	DATA1500	Databaser	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	2	1.	DATA1700	Webprogrammering	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	3	2.	ADSE2100	Menneske maskin interaksjon	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	3	2.	DAFE2200	Systemutvikling	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	3	2.	DATS2300	Algoritmer og datastrukturer	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	4	2.	DATA2410	Datanettverk og skytjenester	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	4	2.	DATA2500	Operativsystemer	10	Ja	Ja
OsloMet	Informatikk	4	2.	ADTS2310	Testing av programvare	10	Nei	Ja
UiA	Informatikk	1	1.	IS-100	The role of digitalization in society	10	Ja	Ja
UiA	Informatikk	1	1.	IS-104	Digital Interaction Design	10	Ja	Ja
UiA	Informatikk	1	1.	IS-118	Programmering og prosjektsamarbeid	10	Ja	Nei
UiA	Informatikk	2	1.	IS-105	Datasystemer og systemarkitektur	10	Ja	Nei
UiA	Informatikk	2	1.	IS-110	Objektorientert programmering	10	Ja	Ja
UiA	Informatikk	2	1.	BE-112	Prosjektøkonomi og -styring for IT-studenter	5	Ja	Ja
UiA	Informatikk	2	1.	ORG110	Organizational Theory for IT Students	5	Ja	Nei
UiA	Informatikk	3	2.	IS-200	Systemanalyse og systemutvikling	10	Ja	Ja
UiA	Informatikk	3	2.	IS-201	Datamodellering og databasesystemer	10	Ja	Ja
UiA	Informatikk	3	2.	IS-202	Programmeringsprosjekt	10	Ja	Ja

UiA	Informatikk	4	2.	IS-211	Algorithms and Data Structures	7,5	Nei	Nei
UiA	Informatikk	4	2.	IS-218	Geografiske Informasjonssystemer, AI og IoT; Introduksjon og Anvendelse	7,5	Nei	Ja
UiA	Informatikk	4	2.	IS-309	Videregående databasesystemer	7,5	Nei	Ja
UiA	Informatikk	4	2.	TFL119	IT og samfunnsendringer	7,5	Nei	Ja
UiB	Historie	1	1.	EXPHIL-HFEKS	Examen philosophicum - skuleeksamen	10	Ja	Ja
UiB	Historie	1	1.	LES100	Les og skriv	10	Ja	Ja
UiB	Historie	1	1.	HIS100	Innføring i historie	10	Ja	Ja
UiB	Historie	2	1.	HIS101	Oversyn over eldre historie	15	Ja	Ja
UiB	Historie	2	1.	HIS102	Oversyn over nyare historie	15	Ja	Ja
UiB	Historie	3	2.	HIS114	Fordjuping i eldre historie	15	Nei	Ja
UiB	Historie	3	2.	HIS116	Fordjuping i nyare historie	15	Nei	Ja
UiB	Historie	4	2.	EUR103	Europa etter 1945: Transformations in European Economies and Societies	15	Nei	Ja
UiB	Historie	4	2.	HIS203	Teoriar, metodar og historiske kjelder	15	Nei	Ja
UiB	Fysikk	1	1.	PHYS109	Innføring i astrofysikk	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	1	1.	MAT111	Grunnkurs i matematikk I	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	1	1.	INF100	Innføring i programmering	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	2	1.	PHYS111	Mekanikk	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	2	1.	MAT112	Grunnkurs i matematikk II	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	2	1.	MAT121	Lineær algebra	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	3	2.	PHYS112	Elektromagnetisme I	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	3	2.	PHYS113	Mekanikk 2 og termodynamikk	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	3	2.	MAT212	Funksjonar av fleire variablar	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	4	2.	PHYS114	Grunnleggande målevitskap og eksperimentalfysikk	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	4	2.	PHYS118	Moderne fysikk	10	Ja	Ja
UiB	Fysikk	4	2.	MAT131	Differensiallikninger	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	1	1.	SOS100A	Innføring i sosiologi med fordjupings-tema	20	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	1	1.	EXPHIL-SVEKS	Examen philosophicum - skuleeksamen	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	2	1.	SOS121	Klassiske sosiologiske teoriar	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	2	1.	MET103	Kvalitativ samfunnsvitenskapleg metode	10	Ja	Ja

UiB	Sosiologi	2	1.	SOS136	Klasse, stratifikasjon og sosial mobilitet	10	Nei	Ja
UiB	Sosiologi	3	2.	SOS122	Nyare sosiologisk teori	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	3	2.	SOS123	Det norske samfunn i endring	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	3	2.	MET104	Kvantitativ samfunnsvitenskapleg metode	10	Ja	Ja
UiB	Sosiologi	4	2.	SOS131	Familien i endring	10	Nei	Nei
UiB	Sosiologi	4	2.	SOS135	Global Cities	10	Nei	Ja
UiB	Sosiologi	4	2.	SOS137	Migrasjon og ulikhet i mangfoldige samfunn	10	Nei	Ja
UiO	Historie	1	1.	HIS1000	Innføring i historiefaget	10	Ja	Ja
UiO	Historie	1	1.	HIS1200	Eldre historie fram til ca. 1800	20	Ja	Ja
UiO	Historie	2	1.	EXPHIL03	Examen philosophicum	10	Ja	Ja
UiO	Historie	2	1.	HIS1400	Nyere historie fra ca. 1800 til vår tid	20	Ja	Ja
UiO	Historie	3	2.	EXFAC03-HARK	Examen facultatum for historie, arkeologi og konservering	10	Ja	Ja
UiO	Historie	3	2.	HIS2100	Roma: By og imperium i antikken	10	Nei	Ja
UiO	Historie	3	2.	HIS2121	Medieval encounters with nature	10	Nei	Ja
UiO	Historie	4	2.	HIS2158	Demokratisk teori og historisk praksis 1750-1850	10	Nei	Ja
UiO	Historie	4	2.	HIS2318	Fra Teddy Roosevelt til Trump: Presidentvalg i USA siden 1900	10	Nei	Ja
UiO	Historie	4	2.	HIS2428	Living the Revolution: The History of the Soviet Union, 1917-1991	10	Nei	Ja
UiO	Fysikk	1	1.	IN1900	Introduksjon i programmering for naturvitenskapelige anvendelser	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	1	1.	FYS1100	Mekanikk og modellering	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	1	1.	MAT1100	Kalkulus	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	2	1.	STK-FYS1110	Sannsynlighetsregning, modellering og dataanalyse for de fysiske fagene	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	2	1.	FYS1105	Klassisk mekanikk	10	Nei	Ja
UiO	Fysikk	2	1.	MAT1110	Kalkulus og lineær algebra	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	3	2.	FYS1120	Elektromagnetisme	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	3	2.	AST2000	Innføring i astrofysikk	10	Nei	Ja
UiO	Fysikk	3	2.	MAT1120	Lineær algebra	10	Ja	Ja
UiO	Fysikk	4	2.	FYS2130	Svingninger og bølger	10	Nei	Ja
UiO	Fysikk	4	2.	FYS2140	Kvantefysikk	10	Ja	Ja

UiO	Fysikk	4	2.	FYS2150	Eksperimentalfysikk	10	Nei	Ja
UiO	Sosiologi	1	1.	SOS1004	Innføring i sosiologi	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	1	1.	SVMET1010	Kvalitative metoder	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	1	1.	SVEXFAC03	Examen facultatum, samfunnsvitenskapelig variant	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	2	1.	SOS1100	Sosiologisk teori	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	2	1.	SOS-GEO1120	Kvantitativ metode	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	2	1.	EXPHIL03	Examen philosophicum	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	3	2.	SOS2000	Sosiologisk teoretisering	10	Ja	Ja
UiO	Sosiologi	3	2.	SOS2150	Utdanningssosiologi - teori og virkelighet i utdannings-samfunnet	10	Nei	Ja
UiO	Sosiologi	3	2.	SOS2603	Nordic welfare society - contemporary perspectives	10	Nei	Ja
UiO	Sosiologi	4	2.	SOS2100	Ulikhet, klasse og lagdeling	10	Nei	Ja
UiO	Sosiologi	4	2.	SOS2402	Family, gender equality and the welfare state	10	Nei	Ja
UiO	Sosiologi	4	2.	SOS2650	Makt og motstand: Innføring i politisk sosiologi	10	Nei	Ja
UiO	Informatikk	1	1.	IN1000	Introduksjon til objekt-orientert programmering og HMS emner	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	1	1.	IN1020	Introduksjon til datateknologi	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	1	1.	EXPHIL03	Examen philosophicum	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	2	1.	IN1010	Objektorientert programmering	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	2	1.	IN1030	Systemer, krav og konsekvenser	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	2	1.	IN1150	Logiske metoder	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	3	2.	IN2010	Algoritmer og datastrukturer	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	3	2.	IN2120	Informasjonssikkerhet	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	3	2.	IN2090	Databaser og datamodellering	10	Ja	Ja
UiO	Informatikk	4	2.	IN2000	Software Engineering med prosjektarbeid	20	Ja	Ja
UiO	Informatikk	4	2.	IN2140	Introduksjon til operativsystemer og datakommunikasjon	10	Nei	Ja
UiS	Sykepleie	1	1.	BSY160	Sykepleiens grunnlag	15	Ja	Ja
UiS	Sykepleie	1	1.	BSY161	Sykepleiens naturvitenskapelige grunnlag	15	Ja	Ja

UiS	Sykepleie	2	1.	BSY162	Sykepleie, sam- handling og pasi- entsikkerhet	5	Ja	Ja
UiS	Sykepleie	2	1.	BSY163	Legemiddelhåndte- ring i sykepleie	5	Ja	Ja
UiS	Sykepleie	2	1.	BSY164	Vitenskapsteori og forskningsmetode	5	Ja	Nei
UiS	Sykepleie	3	2.	BSY260	Helse, sykdom og sykepleie del 1	15	Ja	Ja
UiS	Sykepleie	4	2.	BSY261	Helse, sykdom og sykepleie del 2	15	Ja	Ja
UiS	Sykepleie	6	2.	BSY360	Sykepleie i et sam- funnsperspektiv	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	1	1.	BØK108	Matematiske meto- der for økonomer	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	1	1.	BØK109	Etikk, samfunnsan- svar og bærekraft	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	1	1.	BØK415	Ledelse og organi- sasjonspsykologi	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	2	1.	BØK250	Markedsføring	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	2	1.	BØK265	Mikroøkonomi	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	2	1.	BØK356	Statistics For busi- ness and Economics	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	3	2.	BØK195	Grunnleggende regnskap og be- driftsøkonomi	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	3	2.	BØK255	Makroøkonomi	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	3	2.	BØK260	Corporate Finance	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	4	2.	BØK235	Strategy	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	4	2.	BØK295	Samfunnsvitenska- pelig metode	10	Ja	Ja
UiS	Økonomi og administrasjon	4	2.	BØK301	Driftsregnskap og økonomistyring	10	Ja	Ja
UiT	Historie	1	1.	HIS-1201	Norge og verden før 1750	20	Ja	Ja
UiT	Historie	1	1.	HIS-1020	Trolldomsprosess- ene i Norden og Sápmi	10	Nei	Ja
UiT	Historie	2	1.	HIS-1202	Norge og verden et- ter 1750	20	Ja	Ja
UiT	Historie	2	1.	FIL-0700	Examen philosop- hicum, Tromsøvari- anten	10	Ja	Ja
UiT	Historie	5	2.	HIS-1008	Norge i internasjo- nal politikk	10	Ja	Ja
UiT	Historie	5	2.	HIS-1023	Urfolk og nasjonale minoriteter i nord. Samisk og kvensk historie etter 1750	10	Ja	Ja
UiT	Historie	5	2.	HIS-2030	Stridstema i histo- riefaget	10	Ja	Nei
UiT	Historie	6	2.	HIS-2001	Historie sett i lys av kildene	10	Ja	Ja
UiT	Historie	6	2.	HIS-2009	Norge og Russland i nord, 1850-2015	10	Nei	Ja
UiT	Historie	6	2.	HIS-2019	Scandinavism: Overlapping and Competing	10	Nei	Ja

					Identities in the Nordic World, 1770–1919			
UiT	Sosiologi	1	1.	SOS-1020	Individ og samfunn	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	1	1.	SVF-1050	Samfunnsvitenskapelig metode	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	1	1.	SOS-1003	Medisin og samfunn	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	2	1.	SOS-1002	Sosiologiens klassikere	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	2	1.	SOS-1021	Ulikhet og mangfold	10	Ja	Nei
UiT	Sosiologi	2	1.	SOS-1019	Det digitale samfunnet: fra sosiale medier til kunstig intelligens	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	4	2.	HIF-1300	Likestilling - En innføring	10	Nei	Ja
UiT	Sosiologi	4	2.	SOS-1009	Ulikhet og rettferdighet: Kjønn, etnisitet og klasse	10	Nei	Ja
UiT	Sosiologi	4	2.	HIF-2160	Tverrfaglige kjønnstudier	10	Nei	Ja
UiT	Sosiologi	5	2.	SOS-1018	Fra embryo til internasjonal politikk – kjønnsteoretiske perspektiver på reproduksjon, seksualitet og biopolitikk	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	5	2.	FIL-0700	Examen philosophicum, Tromsøvarianten	10	Ja	Ja
UiT	Sosiologi	5	2.	SOS-2001	Sosiologiske analysemetoder	10	Ja	Ja
VID	Sykepleie	1	1.	BASP1015	Grunnleggende sykepleie, fag og profesjon	15	Ja	Ja
VID	Sykepleie	1	1.	BASP1025	Anatomi, fysiologi og biokjemi	15	Ja	Ja
VID	Sykepleie	2	1.	BASP1035	Sykdomslære og farmakologi	12	Ja	Ja
VID	Sykepleie	2	1.	AC	Legemiddelhåndtering og regning	3	Ja	Nei
VID	Sykepleie	3	2.	BASP1035L	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke	15	Ja	Ja
VID	Sykepleie	4	2.	BASP2010	Folkehelse i et lokalt og globalt perspektiv	10	Ja	Ja
VID	Sykepleie	4	2.	BASP2040	Livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis	5	Ja	Nei
VID	Sykepleie	5	2.	BASP2050	Sykepleiefaglig ledelse og innovasjon i et samfunn i endring	15	Ja	Ja

Tabelloversikt

Tabell 1.1 Fag, lærested, studieprogrammer og antall emner etter nivå	16
Tabell 1.2 Antall pensumlister samlet inn per emne, kumulativt.....	17
Tabell 2.1 Pensum etter språk, antall og andel.....	23
Tabell 2.2 Pensum etter fag og språk, sider, andel.....	24
Tabell 2.3 Språk etter fag, år og språk, fordelt på sidetall, antall og andel	25
Tabell 2.4 Pensum på bokmål og nynorsk, verk, antall og andel	25
Tabell 2.5 Pensum etter teksttyper og formater	26
Tabell 2.6 Pensum etter fag, teksttype og format, verk, sidetall, antall og andel.....	27
Tabell 2.7 Pensum etter fag, teksttype, sider på engelsk, norsk og andre språk, prosent	28
Tabell 3.1 Undervisningsspråk, totalt, antall og andel	30
Tabell 3.2 Undervisningsspråk etter fag, andel (prosent)	31
Tabell 3.3 Undervisningsspråk etter studieår, antall.....	31
Tabell 3.4 Undervisningsspråk og pensum etter språk og år.....	33
Tabell 4.1 Pensum etter fag og språk første år, sidetall, over tid.....	37
Tabell V1 Innsamlede pensumlister fordelt på studiepoeng og semester.....	47
Tabell V2 Pensum etter fag og språk, sider, antall verk, andel og sidetall og verk.....	48
Tabell V3 pensum per teksttype og år, antall og andel	48
Tabell V4 Emnenes valgfrihet per år, antall.....	49
Tabell V5 Undervisningsspråk per emnenes valgfrihet per år, andel (prosent).....	49
Tabell V6 Undervisningsspråk etter fag og studieår, antall.....	49
Tabell V7 Undervisningsspråk etter fag og studieår, andel (prosent).....	50
Tabell V8 Undervisningsspråk etter lærested, antall.....	50
Tabell V9 Undervisningsspråk etter lærested, andel (prosent).....	51

Tabell V10 Undervisningsspråk etter fag, antall.....	51
Tabell V11 Undervisningsspråk etter studieår, andel.....	51
Tabell V12 Undervisningsspråk og pensumsider etter språk, samlet sett	52
Tabell V13 Fag, undervisningsspråk og pensumsider etter språk, første år av bachelorgraden.....	53
Tabell V14 Fag, undervisningsspråk og pensumsider etter språk, andre år av bachelorgraden.....	54
Tabell V15 Pensumsider etter fag og språk i 2000 og 2010	54
Tabell V16 Liste over emner.....	55

Figuroversikt

Figur 3.1 Andel norsk pensum og undervisningsspråk	33
Figur 3.2 Andel norsk pensum og undervisningsspråk etter fag og år.....	34
Figur 4.1 Andel pensum etter fag og språk for første år, 1999, 2010 og 2025.....	38

Dokument 1

NIFU

Norsk

Studiene ga meg trygghet i bruk av

	Svært uenig	Uenig	Varken/eller	Enig	Svært enig
Norsk fagspråk, skriftlig	☐	☐	☐	☐	☐
Norsk fagspråk, muntlig	☐	☐	☐	☐	☐
Engelsk fagspråk, skriftlig	☐	☐	☐	☐	☐
Engelsk fagspråk, muntlig	☐	☐	☐	☐	☐

0% ————— 100%

Norsk

I hvilken grad har du hatt bruk for følgende språkkunnskaper etter at du kom ut i arbeidslivet?

	I svært liten grad	I liten grad	I stor grad	I svært stor grad	Ikke relevant
Norsk, skriftlig	☐	☐	☐	☐	☐
Norsk, muntlig	☐	☐	☐	☐	☐
Engelsk, skriftlig	☐	☐	☐	☐	☐
Engelsk, muntlig	☐	☐	☐	☐	☐
Annet språk, skriftlig (hvilket?) ____	☐	☐	☐	☐	☐
Annet språk, muntlig (hvilket?) ____	☐	☐	☐	☐	☐

